

Republika Hrvatska
Općinski sud u Karlovcu
Karlovac

Poslovni broj: P-365/2023-30

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Karlovcu, po sucu pojedincu Ireni Šegavić, u pravnoj stvari tužitelja Dubravka Skeledžije iz Karlovca, V.Župančića 8, OIB 44787476802, zastupan po punomoćnici Dinki Dobrović Legović, odvjetnici u Karlovcu, protiv tuženika Erste & Steiermarkische bank d.d. Rijeka, Jadranski trg 3A, OIB 23057039320, zastupan po punomoćnicima iz Odvjetničkog društva Metelko, Knežević & Partneri d.o.o. Zagreb, radi isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene 13. travnja 2026., u nazočnosti punomoćnika u zamjeni tužitelja, Ines Kosić, odvjetničke vježbenice kod Dinke Dobrović Legović, odvjetnice u Karlovcu, i punomoćnika u zamjeni tuženika Dine Makarovića, odvjetničkog vježbenika iz OD Metelko, Knežević & Partneri d.o.o. Zagreb, 28. svibnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku Erste&Steiermarkische bank d.d. Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB 23057039320, da tužitelju Dubravku Skeledžiji iz Karlovca, V.Župančića 8, OIB 44787476802, isplati iznos od 6.724,04 EUR sa zateznim kamatama po stopi od 14% godišnje do 30. lipnja 2011., od 1. srpnja 2011. do 31. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, a od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, i to:

- na iznos od 0,12 € od 12.01.2009. do isplate,
- na iznos od 19,14 € od 16.01.2009. do isplate,

- na iznos od 2,16 € od 09.03.2009. do isplate,
- na iznos od 6,55 € od 16.03.2009. do isplate,
- na iznos od 7,15 € od 16.03.2009. do isplate,
- na iznos od 0,57 € od 11.04.2009. do isplate,
- na iznos od 12,75 € od 22.04.2009. do isplate,
- na iznos od 10,15 € od 11.05.2009. do isplate,
- na iznos od 0,71 € od 05.06.2009. do isplate,
- na iznos od 10,44 € od 05.06.2009. do isplate,
- na iznos od 0,41 € od 05.06.2009. do isplate,
- na iznos od 5,44 € od 28.07.2009. do isplate,
- na iznos od 9,41 € od 02.09.2009. do isplate,
- na iznos od 0,05 € od 09.10.2009. do isplate,
- na iznos od 4,13 € od 09.10.2009. do isplate,
- na iznos od 0,05 € od 30.10.2009. do isplate,
- na iznos od 4,33 € od 30.10.2009. do isplate,
- na iznos od 5,11 € od 07.12.2009. do isplate,
- na iznos od 2,52 € od 09.12.2009. do isplate,
- na iznos od 0,48 € od 02.01.2010. do isplate,
- na iznos od 5,78 € od 02.01.2010. do isplate,
- na iznos od 9,22 € od 19.01.2010. do isplate,
- na iznos od 1,00 € od 21.01.2010. do isplate,
- na iznos od 19,49 € od 05.02.2010. do isplate,
- na iznos od 0,38 € od 23.02.2010. do isplate,
- na iznos od 0,23 € od 23.02.2010. do isplate,
- na iznos od 17,52 € od 31.03.2010. do isplate,
- na iznos od 9,17 € od 03.05.2010. do isplate,
- na iznos od 26,70 € od 03.05.2010. do isplate,
- na iznos od 4,17 € od 03.05.2010. do isplate,
- na iznos od 22,88 € od 04.05.2010. do isplate,
- na iznos od 7,06 € od 04.05.2010. do isplate,
- na iznos od 15,30 € od 07.07.2010. do isplate,
- na iznos od 22,77 € od 16.07.2010. do isplate,
- na iznos od 29,20 € od 16.07.2010. do isplate,
- na iznos od 17,96 € od 06.08.2010. do isplate,
- na iznos od 2,88 € od 06.08.2010. do isplate,
- na iznos od 35,41 € od 23.08.2010. do isplate,
- na iznos od 24,85 € od 07.09.2010. do isplate,
- na iznos od 6,99 € od 07.09.2010. do isplate,
- na iznos od 55,20 € od 16.11.2010. do isplate,
- na iznos od 3,54 € od 16.11.2010. do isplate,
- na iznos od 36,71 € od 20.12.2010. do isplate,
- na iznos od 36,67 € od 24.12.2010. do isplate,
- na iznos od 8,08 € od 24.01.2011. do isplate,
- na iznos od 66,23 € od 24.01.2011. do isplate,
- na iznos od 10,16 € od 25.02.2011. do isplate,
- na iznos od 87,89 € od 25.02.2011. do isplate,
- na iznos od 87,89 € od 25.02.2011. do isplate,
- na iznos od 1,28 € od 25.02.2011. do isplate,
- na iznos od 60,62 € od 24.03.2011. do isplate,
- na iznos od 10,76 € od 29.03.2011. do isplate,

- na iznos od 10,83 € od 11.05.2011. do isplate,
- na iznos od 61,14 € od 11.05.2011. do isplate,
- na iznos od 29,48 € od 17.05.2011. do isplate,
- na iznos od 91,77 € od 17.05.2011. do isplate,
- na iznos od 91,77 € od 17.05.2011. do isplate,
- na iznos od 91,77 € od 17.05.2011. do isplate,
- na iznos od 91,77 € od 17.05.2011. do isplate,
- na iznos od 87,24 € od 17.05.2011. do isplate,
- na iznos od 2,51 € od 17.05.2011. do isplate,
- na iznos od 101,64 € od 24.09.2011. do isplate,
- na iznos od 6,56 € od 24.09.2011. do isplate,
- na iznos od 94,99 € od 22.10.2011. do isplate,
- na iznos od 3,41 € od 22.10.2011. do isplate,
- na iznos od 97,30 € od 30.11.2011. do isplate,
- na iznos od 2,02 € od 16.12.2011. do isplate,
- na iznos od 2,53 € od 16.12.2011. do isplate,
- na iznos od 102,31 € od 19.12.2011. do isplate,
- na iznos od 3,83 € od 19.12.2011. do isplate,
- na iznos od 110,39 € od 24.01.2012. do isplate,
- na iznos od 1,37 € od 24.01.2012. do isplate,
- na iznos od 112,68 € od 22.02.2012. do isplate,
- na iznos od 1,91 € od 31.03. 2012. do isplate,
- na iznos od 109,28 € od 31.03.2012. do isplate,
- na iznos od 3,28 € od 01.06.2012. do isplate,
- na iznos od 106,00 € od 01.06.2012. do isplate,
- na iznos od 10,07 € od 17.07.2012. do isplate,
- na iznos od 98,52 € od 17.07.2012. do isplate,
- na iznos od 13,61 € od 05.09.2012. do isplate,
- na iznos od 88,93 € od 05.09.2012. do isplate,
- na iznos od 22,44 € od 31.10.2012. do isplate,
- na iznos od 95,73 € od 31.10.2012. do isplate,
- na iznos od 17,35 € od 21.11.2012. do isplate,
- na iznos od 112,89 € od 21.11.2012. do isplate,
- na iznos od 2,21 € od 28.12.2012. do isplate,
- na iznos od 113,76 € od 28.12.2012. do isplate,
- na iznos od 8,16 € od 28.12.2012. do isplate,
- na iznos od 95,50 € od 31.01.2013. do isplate,
- na iznos od 14,56 € od 31.01.2013. do isplate,
- na iznos od 92,26 € od 26.02.2013. do isplate,
- na iznos od 107,47 € od 26.02.2013. do isplate,
- na iznos od 107,47 € od 26.02.2013. do isplate,
- na iznos od 97,35 € od 26.02.2013. do isplate,
- na iznos od 10,48 € od 25.03.2013. do isplate,
- na iznos od 1,12 € od 25.03.2013. do isplate,
- na iznos od 112,05 € od 11.04.2013. do isplate,
- na iznos od 14,98 € od 11.04.2013. do isplate,
- na iznos od 86,54 € od 24.05.2013. do isplate,
- na iznos od 29,57 € od 24.05.2013. do isplate,
- na iznos od 70,94 € od 14.06.2013. do isplate,
- na iznos od 45,67 € od 14.06.2013. do isplate,

- na iznos od 56,33 € od 07.08.2013. do isplate,
- na iznos od 61,70 € od 07.08.2013. do isplate,
- na iznos od 41,89 € od 14.09.2013. do isplate,
- na iznos od 93,28 € od 14.09.2013. do isplate,
- na iznos od 11,26 € od 17.09.2013. do isplate,
- na iznos od 98,26 € od 17.09.2013. do isplate,
- na iznos od 6,52 € od 20.09.2013. do isplate,
- na iznos od 107,61 € od 20.09.2013. do isplate,
- na iznos od 112,22 € od 01.10.2013. do isplate,
- na iznos od 44,36 € od 11.11.2013. do isplate,
- na iznos od 64,44 € od 18.11.2013. do isplate,
- na iznos od 12,99 € od 11.12.2013. do isplate,
- na iznos od 37,86 € od 12.12.2013. do isplate,
- na iznos od 63,00 € od 16.12.2013. do isplate,
- na iznos od 107,57 € od 10.01.2014. do isplate,
- na iznos od 99,05 € od 06.02.2014. do isplate,
- na iznos od 100,22 € od 06.03.14. do isplate,
- na iznos od 67,96 € od 07.04.2014. do isplate,
- na iznos od 30,75 € od 11.04.2014. do isplate,
- na iznos od 97,06 € od 08.05.2014. do isplate,
- na iznos od 95,39 € od 06.06.2014. do isplate,
- na iznos od 97,72 € od 03.07.2014. do isplate,
- na iznos od 100,46 € od 08.08.2014. do isplate,
- na iznos od 101,64 € od 04.09.2014. do isplate,
- na iznos od 101,90 € od 10.10.2014. do isplate,
- na iznos od 105,77 € od 10.11.2014. do isplate,
- na iznos od 106,99 € od 08.12.2014. do isplate,
- na iznos od 107,18 € od 09.01.2015. do isplate,
- na iznos od 33,80 € od 11.02.2015. do isplate,
- na iznos od 73,65 € od 23.02.2015. do isplate,
- na iznos od 9,01 € od 01.03.2015. do isplate,
- na iznos od 98,44 € od 07.03.2015. do isplate,
- na iznos od 9,02 € od 01.04.2015. do isplate,
- na iznos od 55,85 € od 11.04.2015. do isplate,
- na iznos od 42,57 € od 13.04.2015. do isplate,
- na iznos od 9,12 € od 01.05.2015. do isplate,
- na iznos od 98,33 € od 09.05.2015. do isplate,
- na iznos od 42,71 € od 01.06.2015. do isplate,
- na iznos od 57,09 € od 03.06.2015. do isplate,
- na iznos od 7,64 € od 11.06.2015. do isplate,
- na iznos od 57,09 € od 01.07.2015. do isplate,
- na iznos od 9,02 € od 11.07.2015. do isplate,
- na iznos od 41,34 € od 13.07.2015. do isplate,
- na iznos od 57,12 € od 01.08.2015. do isplate,
- na iznos od 50,34 € od 08.08.2015. do isplate,
- na iznos od 107,45 € od 01.09.2015. do isplate, u roku od petnaest dana.

II. Utvrđuje se da ne postoji tuženikova tražbina istaknuta radi prebijanja prema tužitelju u iznosu 516,51 EUR sa zateznim kamatama na iznose od:

- 0,22 EUR od 02.02.2006. pa do isplate

- 4,51 EUR od 02.03.2006. pa do isplate
- 8,50 EUR od 02.04.2006. pa do isplate
- 7,13 EUR od 02.05.2006. pa do isplate
- 6,58 EUR od 02.06.2006. pa do isplate
- 9,07 EUR od 02.07.2006. pa do isplate
- 9,46 EUR od 02.08.2006. pa do isplate
- 5,88 EUR od 02.09.2006. pa do isplate
- 6,98 EUR od 02.10.2006. pa do isplate
- 7,92 EUR od 02.11.2006. pa do isplate
- 8,56 EUR od 02.12.2006. pa do isplate
- 14,23 EUR od 02.01.2007. pa do isplate
- 15,26 EUR od 02.02.2007. pa do isplate
- 12,94 EUR od 02.03.2007. pa do isplate
- 14,79 EUR od 02.04.2007. pa do isplate
- 24,13 EUR od 02.05.2007. pa do isplate
- 24,73 EUR od 02.06.2007. pa do isplate
- 27,08 EUR od 02.07.2007. pa do isplate
- 24,68 EUR od 02.08.2007. pa do isplate
- 22,28 EUR od 02.09.2007. pa do isplate
- 27,13 EUR od 02.10.2007. pa do isplate
- 22,09 EUR od 02.11.2007. pa do isplate
- 26,62 EUR od 02.12.2007. pa do isplate
- 13,51 EUR od 02.01.2008. pa do isplate
- 19,75 EUR od 02.02.2008. pa do isplate
- 7,27 EUR od 02.03.2008. pa do isplate
- 18,77 EUR od 02.04.2008. pa do isplate
- 21,26 EUR od 02.05.2008. pa do isplate
- 21,03 EUR od 02.06.2008. pa do isplate
- 22,94 EUR od 02.07.2008. pa do isplate
- 26,44 EUR od 02.08.2008. pa do isplate
- 21,35 EUR od 02.09.2008. pa do isplate
- 1,51 EUR od 02.10.2008. pa do isplate
- 9,29 EUR od 02.11.2008. pa do isplate
- 2,62 EUR od 02.12.2008. pa do isplate, i to i to do dana 31.12.2007. godine po stopi koju određuje članak 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, a od 01.01.2008. do isplate s kamatama po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja se do 31.07.2015. određuje za svako polugodište u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećane za pet postotnih poena, a od dana 01.08.2015. godine do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od dana 01.01.2023. godine po stopi koja se, za svako polugodište, određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena.

i r i j e š i o j e

I.Odbija se prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda.

II.Dopušta se preinaka tužbe povećanjem tužbenog zahtjeva u podnesku tužitelja od 19. veljače 2026.

III. Nalaže se tuženiku Erste&Steiermarkische bank d.d. Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB 23057039320, da tužitelju Dubravku Skeledžiji iz Karlovca, V.Župančića 8, OIB 44787476802, naknadi troškove ovog postupka u iznosu 1.756,88 EUR sa zateznom kamatom od 28. svibnja 2026. do isplate, i to po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio tužbu u kojoj navodi da su stranke 16. prosinca 2005. sklopili Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160, z a kupnju stambenog objekta, kojim se tuženik obvezao tužitelju kao korisniku kredita, staviti na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 103.542,00 CHF, po srednjem tečaju Banke, na dan puštanja kredita u tečaj. Istim ugovorom u čl.6. ugovoren je rok otplate kredita od 216 mjeseci od puštanja kredita u tečaj, uz iznos mjesečnog obroka od 592,36 CHF. Navedeni ugovor u točki I. izmijenjen je Aneksom ugovora o kreditu broj 5102768985 dana 11.2.2016. kojim je utvrđena nedospjela glavnica u valuti euro koja je na dan 30.09.2015. iznosila 48.372,74 EUR. Tužitelj dalje navodi da ugovorna odredba kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica, švicarski franak, je ništetna jer tuženika kao trgovac, prije i u vrijeme sklapanja predmetnih ugovora, postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (9603), a što proizlazi iz pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. donesene povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, a koja je presuda u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj 43 PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. Navedenom presudom utvrđeno je da je tuženik u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica, švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora kako trgovac nije potrošač informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana i da je time tuženik postupio suprotno odredbama u odnosno vrijeme važećih Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima. Dakle, navedenom odlukom pravomoćno je utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna ugovorna odredba kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka. Navedeni stav potvrdio je i VSRH u svojoj odluci, poslovni broj Rev-2221/18 od 3.9.2019. Osim toga, odlukom VSRH, Rev-

3142/18 utvrđeno je da nije potrebno u privatnim parnicama utvrđivati dokazno da su ništetni promjena kamatne stope i valutna klauzula u CHF, jer je sve već utvrđeno kolektivnom presudom pa se u privatnoj parnici treba samo provesti dokaz vještačenjem na okolnost preplaćenih iznosa. Nadalje, tužitelj ističe da je Vrhovni sud Republike Hrvatske odlukom po izvanrednoj reviziji broj Rev-2868/2018 odlučio kako sama činjenica da su stranke sklopile dodatak ugovoru o kreditu na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 102/15) – znači da su izvršile konverziju kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR kojom su odredbe osnovnog ugovora o kreditu izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o raspolaganju preplatom – ne znači da su korisnici kredita izgubili pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne budući da isti tvrde da im nije u cijelosti podmiren dug i postavljaju kondemnatorni zahtjev za isplatom dok ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan ni kad uzrok ništetnosti naknadno nestane pa stoga tužitelji imaju pravni interes i mogu tražiti utvrđenje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga ostvarili eventualna prava koja im pripadaju. Obzirom se predmetnim ugovorom o kreditu glavnica kredita veže za valutu CHF, a tužitelj kao potrošač u trenutku sklapanja ugovora nije bio valjano informiran o riziku koji sa sobom povlači ta valutna klauzula, sukladno pravomoćnim utvrđenjima iz gore navedene presude, u predmetnom ugovoru o kreditu ništetne su odredbe predmetnog ugovora o kreditu kojima se glavnica i anuiteti vežu za tečaj valute CHF. Na dan isplate kredita srednji tečaj CHF iznosio je 4,72%. Od početka otplate kredita pa nadalje tečaj se povećavao te narastao i do 7,33%. Uz navedeno je tuženik povećavao i kamatnu stopu, što je imalo za posljedicu drastično povećanje obveze tužitelja. Tužitelj dalje navodi da je prema odredbi članka 502.c ZPP i članka 118. ZZP, odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete, u konkretnom slučaju stjecanja bez osnove, koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe u kojima se ugovora CHF valutna klauzula, ima učinak uspostave pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se on nalazio da su te odredbe pošteno ugovorene, odnosno tečaj se vraća na početno ugovoreni, jer su to jedini parametri koji su u ugovoru o kreditu navedeni i korisniku kredita prilikom sklapanja ugovora bili poznati. Obzirom na navedeno, tužitelj smatra da je predmetni kredit do sada preplatio ukupan iznos od 45.156,45 kn/ 5.993,29 EUR s osnove valutne klauzule. Na svaki pojedino utvrđeni iznos dugovanja tužitelj smatra da mu pripada i zatezna kamata tekuća od dospijeća svakog pojedinog iznosa do konačne isplate pa tako i postavlja tužbeni zahtjev.

2. U odgovoru na tužbu tuženik prije svega ističe prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda obzirom na ugovorenu mjesnu nadležnost suda u mjestu sjedišta banke. Oспорava osnov i visinu zahtjeva. Tuženik također ističe da tužitelj pogrešno smatra da bi u ovoj stvari uživao zaštitu s osnove Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 78/12 i 56/13, sada NN 41/14, dalje u tekstu: ZZP), te s osnove Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13, 147/13 i 09/15, u daljnjem tekstu: ZPK). Predmetni ugovor o kreditu ne može se smatrati potrošačkim kreditom u smislu odredaba ZZP i ZPK. Naime, radi se zapravo o kreditu čija namjena bila kupnja dvoetažne kuže na adresi Župančića 8, i to u svrhu obavljanja obrtničke djelatnosti, a slijedom čega se tužitelj ne može smatrati potrošačem sukladno citiranim

zakonskim odredbama. Odredba članka 3. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/2003, dalje u tekstu: ZZZP) određuje da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Stoga, kako je namjena predmetnog kredita bila kupnja poslovnog prostora za obavljanje obrta, tužitelj nije potrošač u smislu odredbi ZZZP-a te stoga niti ne uživa zaštitu po odredbama toga zakona. Shvaćanje da u konkretnoj situaciji tužitelju ne pripada pravo na zaštitu po odredbama ZZZP-a potvrđeno je i u odluci Županijskog suda u Rijeci, poslovni broj GŽ-1960/2020 od 22. rujna 2021. godine. U pogledu tumačenja pojma „potrošač“ tuženik upućuje i na recentnu presudu Suda EU u predmetu C-630/17 Anica Milivojević protiv Raiffeisenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen, koju dostavlja u privitku, a u kojoj presudi je Sud EU, odgovarajući na treće pitanje Općinskog suda u Rijeci, Stalne službe u Rabu, kojim je taj sud pitao Sud EU za tumačenje pojma potrošača iz perspektive pravne stečevine EU, utvrdio: „Pojam „potrošač“ treba usko tumačiti, uzimajući u obzir položaj te osobe u određenom ugovoru, u vezi s njegovom prirodom i svrhom, a ne njezin subjektivan položaj, pri čemu se jedna te ista osoba može smatrati potrošačem u okviru određenih transakcija, a gospodarskim subjektom u okviru drugih. Konkretnije, Sud je u pogledu osobe koja sklapa ugovor s dvostrukom svrhom – odnosno za uporabu koja se jednim dijelom odnosi na njezinu profesionalnu djelatnost, a drugim dijelom na privatne svrhe – smatrao da se na tu osobu mogu primjenjivati navedene odredbe samo ako je veza između navedenog ugovora i profesionalne djelatnosti te osobe tako slaba da postaje marginalna pa stoga ima tek zanemarivu ulogu u kontekstu transakcije za koju je taj ugovor sklopljen, promatrane u cjelini. Obzirom na ta razmatranja, na treće pitanje valja odgovoriti na način da se dužnik koji je sklopio ugovor o kreditu radi izvođenja radova obnove nekretnine u kojoj živi u cilju, među ostalim, da u njoj pruža usluge turističkog smještaja, ne može smatrati „potrošačem.“ Slijedom navedenog, tuženik ističe da je očito da postoje okolnosti koje na strani tužitelja otklanjaju svojstva potrošača odnosno u smislu recentnog stajališta Suda EU tužitelj se ima smatrati gospodarskim subjektom u kontekstu predmetnog Ugovora o kreditu, slijedom čega se zahtjev za isplatu tužitelja uopće ne može prosuđivati prema ZZZP-u i ZPK-u. Budući da je tuženik osporio tužitelju status potrošača i za to naveo prethodno navedene jasne razloge, tada je na tužitelju da dokaže da je predmetni kredit koristio samo sa osobne potrebe kako bi imao status potrošača prema odredbi članka 3. ZZZP-a. Da je teret dokaza u pogledu statusa potrošača u konkretnom slučaju na tužitelju, u istovrsnom predmetu zauzeo je i Županijski sud u Velikoj Gorici u rješenju poslovnog broja GŽ-226/2021 od 13. travnja 2021. godine u kojem navodi: „U pogledu tereta dokaza, odlučne činjenice o statusu tužitelja kao potrošača, valja prije svega istaknuti kako prvostupanjski sud neosnovano smatra da je u situaciji kada je tužena osporila tužitelju njegov status potrošača i za to navela jasne razloge, teret dokaza da tužitelj ne bi bio potrošač je na tuženoj (tužena nije dužna dokazivati negativne činjenice), što osnovano ističe u žalbi. Tužitelj svoj tužbeni zahtjev u tužbi temelji upravo na povredi odredaba ZZZP/03, pa je stoga u ovome postupku dužan dokazati odlučnu činjenicu da je potrošač u smislu ranije definicije čl. 3. toč. 1. ZZZP/03, kako to tvrdi u svojoj tužbi.“ Nadalje, tuženik ističe da je odlučna činjenica koju sud treba uzeti u obzir u ovom predmetu jest da su tužitelj i tuženik dana 12. siječnja 2016. godine sklopili Aneks Ugovora o kreditu (dalje u tekstu: Aneks) kojim je izvršena konverzija osnovnog kredita iz CHF u EUR sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15 – dalje u tekstu: ZIDZPK/15). Tim Aneksom su parnične stranke stvorile novu pravnu osnovu, bez značaja obnove, na način da je tužiteljev kredit koji je bio

denominiran u kunama s valutnom klauzulom u CHF konvertiran u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR odnosno položaj tužitelja je izjednačen s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Vrhovni sud Republike Hrvatske je nakon odluke Suda EU u predmetu C-567/20 od 5. svibnja 2022. godine nastavio postupak povodom prijedloga za dopuštenje revizije u predmetu Revd 2021/2020 te je dana 1. lipnja 2022. godine donio rješenje posl. br. Revd 2021/2020-6 kojim se odbacuje revizija tužitelja protiv presude Županijskog suda u Sisku posl. br. GŽ-604/2017/8 od 8. svibnja 2020. godine, kojom je potvrđena presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu posl. br. P-3881/15 kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za isplatom preplaćenih kamata i tečajnih razlika nastalih uslijed navodne ništetnosti odredbe ugovora o kreditu broj u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu i promjenu kamatne stope sukladno važećim odlukama Banke, a koji ugovor o kreditu je konvertiran prema odredbama ZIDZPK/15. Odbacujući predmetnu reviziju VSRH u rješenju Revd 2021/2020 navodi: „Imajući na umu navedeno pravno shvaćanje ovog suda u pogledu valjanosti zaključenih Dodataka Ugovorima o kreditu (tzv. ugovori o konverziji), na temelju izričitih odredaba specijalnog propisa (Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju „Narodne novine“ broj 102/15) i odnosa prema pravnim pravilima iz Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima iz odluke Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020., kao i činjenicu da se odluka u kolektivnom sporu na koju se poziva tužiteljica kao razlog važnosti istaknutog pitanja ne odnosi na navedene dodatke ugovorima niti na njih ima neposredan učinak, postavljeno pitanje nije važno pitanje u smislu odredbe čl. 385.a st. 1. ZPP.“ Slijedom navedenog, tuženik ističe da je Vrhovni sud Republike Hrvatske, a nastavno na odluku Suda EU u predmetu C-567/20 i rješenje posl.br. Gos 1/2019, konačno zauzeo i ponovno potvrdio pravno shvaćanje da nakon provedene konverzije ugovora o kreditu prema odredbama ZIDZPK/15 tužitelj ne raspolaže valjanom pravnom osnovom za potraživanjem bilo kakvih iznosa s osnove preplaćenih tečajnih razlika i kamata. VSRH je u tom postupku odgovorio: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su nišetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“ VSRH zauzima jasno pravno stajalište da taj sporazum, bez obzira je li sklopljen u formi tzv. dodatka – aneksa ili ugovora, predstavlja novu pravnu osnovu koja svoje izvorište ima u prisilnom propisu (ZIDZPK/15) ocijenjenom suglasnim s Ustavom RH. Prema shvaćanju VSRH, a imajući prije svega na umu da je ZIDZPK/15 poseban zakon u odnosu na opća pravila obveznog prava te da je riječ o izvanrednoj, jednokratnoj i retroaktivnoj mjeri (intervenciji) zakonodavca, ne mogu opća pravila ZOO-a o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s režimom ZIDZPK/15, o konverziji, dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji, a to sve pod pretpostavkom da je sporazum o konverziji sklopljen sukladno prisilnim propisima ZIDZPK/15. VSRH navodi i da je ZIDZPK/15 ustanovio posebna pravila temeljem kojih je tuženik bio u zakonskoj obvezi ponuditi tužitelju sklapanje sporazuma (Aneksa), a tužitelj je taj koji je odlučivao o tome da li želi ili ne želi stvoriti novu pravnu osnovu odnosno tužitelj je imao pravo nastaviti otplatu kredita prema važećim ugovornim uvjetima, pa je stoga sporazum o konverziji valjan i proizvodi pravne učinke od samoga početka tako da je položaj tužitelja izjednačen s položajem svih onih mnogobrojnih korisnika kredita koji su izvorno sklopili ugovore vezane uz EUR, čime je otklonjena neravnoteža u slučaju kredita u CHF, što je bio smisao ZIDZPK/15 kao posebnog zakona ne-sistemskeg karaktera. U pogledu pitanja jesu li osnovani pojedini kondemnatorni zahtjevi korisnika kredita (prvenstveno

zahtjevi za isplatu) nakon sklopljenog sporazuma o konverziji, VSRH u drugom dijelu upućuje na već ranije iznesene razloge svoje odluke o postojanju pravnog interesa glede kondemnatornih zahtjeva (vidjeti str. 5. – 6. obrazloženja odluke). U tom dijelu VSRH navodi: „Dakle, treba reći da se postojanje pravnog interesa, posebice kod kondemnatornih zahtjeva (o kojemu je uz deklaratorni zahtjev bila riječ u predmetu broj Rev-2868/2018), ne može načelno isključiti, a što bi u protivnom trebati dokazivati tuženik. U svakom slučaju ne bi se moglo isključiti postojanje pravnog interesa kod onih razloga eventualne nevaljanosti ugovora koji izvire iz općeg obveznog uređenja, neovisnih o posebnom zakonskom uređenju ZID ZPK (npr. poslovna nesposobnost) ili u slučaju onih konverzija koje nisu provedene suglasno strogim odredbama tog Zakona. Tako treba tumačiti i drugu odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019., koja se također bavila pitanjem pravnog interesa, u okviru kolektivne sudske zaštite kojom se sud bavio u tom predmetu, odnosno postojanjem pravnog interesa za utvrđenje ništetnosti onih kredita vezanih uz CHF glede kojih nije sklopljen sporazum o konverziji u kredite vezane uz EUR-e.“ Slijedom navedenog, VSRH zauzima pravno shvaćanje da načelno korisnici kredita koji su izvršili konverziju kredita iz CHF u EUR imaju pravni interes postavljati kondemnatorne zahtjeve (jer treba poći od toga da podnositelji kondemnatorne tužbe u pravilu ne moraju dokazivati postojanje pravnog interesa), ali ipak samo pod uvjetom da ističu one razloge ili okolnosti eventualne ništetnosti koji se tiču same konverzije, bilo zbog razloga iz općeg obveznog prava bilo zbog toga što konverzija nije eventualno provedena sukladno strogim zakonskim odredbama ZIDZPK/15. Dakle, u svim drugim slučajevima, kao što je to i u ovom pojedinačnom predmetu, korisnici kredita koji su konvertirali svoj kredit po ZIDZPK/15 nemaju pravni interes postavljati kondemnatorne zahtjeve koji bi se odnosili na bilo kakva obeštećenja koja bi mogla proizlaziti iz odnosa između Banke i korisnika kredita, a koji odnos je naknadno uređen sporazumom o konverziji kao novom pravnom osnovom među strankama. Slijedom prethodno rečenoga, pravna stajališta VSRH izražena u odluci posl.br. Gos 1/2019 primjenjiva na ovaj konkretan slučaj su sljedeća: Aneks ugovora o kreditu zaključen između tužitelja i tuženika, kao pravni posao koji je sklopljen na temelju posebnog zakona ZIDZPK/15 i voljom stranaka, proizvodi pravne učinke od samoga početka i valjan je; Aneksom ugovora o kreditu zaključenog između tužitelja i tuženika stvorena je nova pravna osnova koja uspostavlja ravnotežu između tužitelja kao potrošača i tuženika kao trgovca; Tužitelj kao korisnik kredita u CHF nema pravni interes utvrđivati ništetnim odredbe osnovnog ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i/ili valutnoj klauzuli, niti posljedično potraživati bilo kakva navodna obeštećenja s te osnove. Tužitelj je prihvatom konverzije odnosno sklapanjem Aneksa pristao biti korisnik kredita s valutnom klauzulom u EUR od početka ugovornog odnosa, te ga stoga treba promatrati isključivo kao korisnika kredita u EUR-ima, koji se ne može pozivati na odluke iz kolektivnog spora, a sve iz razloga što se kolektivni spor odnosi samo na CHF korisnike kredita. Uzimajući u obzir prethodno navedeno i izraženi pravni stav VSRH-a, jasno je da tužitelj nema pravni interes za vođenjem ovog postupka, jer je u ovom slučaju konverzija provedena sukladno strogim zakonskim odredbama ZIDZPK/15, te ne postoje bilo kakvi drugi razlozi nevaljanosti takvog ugovornog odnosa, a što je uostalom i nesporno među strankama. Osim toga, tužitelj u tužbi uopće ne osporava činjenicu da je konverzija provedena sukladno strogim zakonskim odredbama ZIDZPK/15 odnosno ne iznosi neke druge razloge izvan režima ZIDZPK/15 temeljem kojih bi mu pripadalo eventualno neko pravo na isplatu. Međutim, ukoliko bi tužitelj osporavao provedenu konverziju sukladno odredbama ZIDZPK/15, tuženik predlaže provođenje financijskog vještačenja na način da se vještak očituje da

li je konverzija provedena sukladno zakonskim odredbama ZIDZPK/15 te jesu li su prilikom izračuna konverzije i sklapanja Aneksa predmetnog Ugovora o kreditu bile uzete u obzir navodne preplate tužitelja vršene s obzirom na promjene u kamatnim stopama kroz razdoblje od početka otplate predmetnog kredita pa do konverzije kao i da li je pri izračunu konverzije u obzir uzeta valuta kredita (CHF-EUR). Stav VSRH iz rješenja posl. br. Revd 2021/2020-6 je već prethodno bio zauzet u rješenju posl.br. Rev 1014/18 kojim se odlučivalo o troškovima postupka kod povlačenja tužbe uslijed provedbe konverzije. Osobito se ukazuje na točke 12. i 13. cit. rješenja u kojima sud ističe: „12. Prema shvaćanju revizijskog suda tuženik je postupajući u skladu s odredbom članka 19.e Zakona o potrošačkom kreditiranju i izrađujući izračun konverzije kredita, koji je tužitelj prihvatio i s tuženikom sklopio Dodatak ugovoru o kreditu, zapravo ispunio tužbeni zahtjev u okviru kojeg je tužitelj zahtijevao utvrđenje ništetnosti obračuna ugovorenih promjenjivih kamata i isplatu više plaćenog iznosa. 13. Stoga, u situaciji kada je sklopljen Dodatak ugovoru o kreditu kojim je umanjena glavnica duga, ima se smatrati udovoljenje tužbenom zahtjevu kojim tužitelj traži utvrđenje ništetnosti odredbi ugovora o kreditu koji se odnosi na promjenjive ugovorene kamate i isplatu više plaćenih kamata, pa osnovano u konkretnom slučaju tužitelj potražuje naknadu troškova parničnog postupka u skladu s odredbom članka 158. stavak 1. ZPP.“Ujedno tuženik ističe da je i Županijski sud u Varaždinu primjenjujući prethodna pravna shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske na sjednici Građanskog odjela održanoj 7. lipnja 2023. godine jednoglasno donio sljedeći zaključak: „Potrošač koji je s bankom sklopio dodatak/aneks, kojim je provedena konverzija u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine br. 102/15.), nema pravo na restituciju isplatom temeljem nepoštenih (ništetnih) odredaba o načinu promjene ugovorene redovne kamatne stope i ugovorenoj valuti glavnice u CHF iz osnovnog ugovora o kreditu.“ Slijedom navedenog, očito je da tužitelj nema valjanu pravnu osnovu utvrđivati ništetnost pojedinačnih odredbi te zahtijevati bilo kakvu isplatu s te osnove. U suglasju sa pravnim shvaćanjima VSRH je i odluka Sud EU od 5. svibnja 2022. godine u predmetu C-567/20, kojom odlukom je odgovorio na prvo pitanje Općinskog građanskog suda u Zagrebu, koje je u bitnome navodilo imaju li potrošači pravo da sudski osporavaju odredbe osnovnog ugovora ili na zakonu uspostavljenog dodatka ugovoru kako bi ostvarili pravo na povrat sve koristi koju je banka stekla zbog nepoštenih odredbi. Sud EU je u odluci C-567/20 utvrdio da potrošači nemaju pravo osporavanja odredbi Ugovora o kreditu i/ili Aneksa kojim je provedena konverzija, pa tako niti pravo povrata navodnih koristi, i to u bitnom zbog sljedećih razloga:

- odredbe Glave IV.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15 – dalje u tekstu: ZIDZPK/15) sukladno čl. 1. st. 2. Direktive 93/13/EZ isključene su od ispitivanja nepoštenosti (nisu obuhvaćene materijalnim područjem primjene te direktive – toč. 55, 59 i 64 Odluke);
- cilj zakonodavca kod donošenja ZIDZPK/15 bila je uspostava ravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana te je taj cilj opisanom zakonodavnom intervencijom i postignut – toč. 57 i 62 Odluke); te
- ugovorne strane zakonodavnom intervencijom i suglasnošću volja izmijenile su navodno ništetne ugovorne odredbe čime je stvorena nova pravna osnova.

Dakle, Sud EU je u pravnoj stvari C-567/20 meritorno odlučio te iznio stav da je Aneks ugovora o kreditu isključen od ispitivanja nepoštenosti i to prije svega uzimajući u obzir članak 1. stavak 2. Direktive 93/13. Naime, navedeni članak se temelji na pretpostavci da zakonske ili regulatorne odredbe država članica kojima se izravno ili neizravno utvrđuju uvjeti potrošačkih ugovora ne sadržavaju nepoštene odredbe, već stvaraju

ravnotežu između prava potrošača i prava prodavatelja robe ili pružatelja usluge. Radi se o pravnom stavu koji nije nepoznat u praksi Suda EU i koji je Sud EU već iznio u drugim odlukama koje su posljedica zahtjeva za prethodnu odluku drugih država članica, kao što su primjerice odluke C-81/19, (NG OH c/a SC Banca Transilvania SA) od 9. srpnja 2020. godine i C-243/20 (DP, SG c/a Trapeza Peiraios AE) od 21. prosinca 2021. godine (štoviše na odluku C-243/20 Sud EU se pozvao i u odluci C-567/20 – vidjeti toč. 57. odluke). Tako je Sud EU u prethodno navedenim odlukama iznio svoj pravni stav koji se reflektira i u odluci C-567/20, a to je da konverzija kredita u EUR, koja je provedena na zakonskoj osnovi i sukladno odredbama ZIDZPK/15 kao i njezini učinci, ne mogu biti predmetom ispitivanja nepoštenosti. Drugim riječima, Sud EU kroz svoje odluke, a sada u konačnici i kroz odluku C-567/20, jasno izražava svoje pravno stajalište da su iz primjene Direktive 93/13/EZ isključene sve one odredbe potrošačkih ugovora koje su posljedica tj. odraz zakonskih odredbi pojedine države članice EU. Tako Sud EU u svojoj odluci C-243/20 pojašnjava da izraz „obaveznih zakonskih ili regulatornih odredaba“ s obzirom na trinaestu uvodnu izjavu Direktive, obuhvaća istodobno odredbe nacionalnog prava koje se primjenjuju između ugovornih stranaka neovisno o njihovom izboru i one koje su dispozitivne naravi, to jest one koje se primjenjuju automatski kada ne postoji drugačiji dogovor među strankama. U predmetu C-81/19 Sud EU posebno je istaknuo da je to isključenje od primjene režima iz Direktive opravdano činjenicom da je načelno legitimno pretpostaviti da je nacionalni zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka određenih ugovora te da je ta okolnost opravdanje za isključenje Direktive u situacijama kada su u potrošačkim ugovorima ugovorene odredbe koje su odraz zakonskih odredbi. Dakle, zaključak Suda EU je da su odredbe ugovora, a koje su odraz odredbi nacionalnog prava, bez obzira da li se radilo o odredbama kogentne ili dispozitivne naravi, isključene iz primjene Direktive i da se stoga uopće ne može ispitivati da li su nepošteno, a sve iz razloga što se može legitimno pretpostaviti da je zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka određenih ugovora i da je ta presumpcija neoboriva. Slijedom navedenog, sukladno utvrđenjima Suda EU iz odluke C-567/20, jasno proizlazi da je konverzija kredita tužitelja iz CHF u EUR, koja je isto tako odraz zakonskih odredbi ZIDZPK/15, isključena od ispitivanja poštenosti/nepoštenosti! Stoga su svi učinci konverzije (koji su usput rečeno nesporno retroaktivni) isključeni iz primjene Direktive pa tako i nacionalnih odredbi o zaštiti potrošača, jer se i u ovom slučaju mora pretpostaviti i to kao apsolutna pravna predmnijeva tj. neoboriva zakonska presumpcija (*praesumptio iuris et de iure*) da je zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza tužitelja kao potrošača i tuženika kao trgovca. U ovom kontekstu, u pogledu uspostave ravnoteže koja se ranije navodi, tuženik ukazuje sudu na sljedeće odredbe ZIDZPK/15 koje se odnose upravo na to pitanje. Odredbom čl. 19.c određen je način izračuna konverzije, gdje se u toč. 1. i 2. navodi da se na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR, a da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu. Toč. 3. cit. odredbe propisano je da se početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove

izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom izračunatim u skladu s točkama 1. i 2. (kako je prethodno navedeno), i na temelju kojeg se izračunavaju novi obroci odnosno anuiteti u kunama s valutnom klauzulom u EUR, uzimajući u obzir sve izmjene ugovornih uvjeta koji se odnose na iznos, namjenu i rokove dospeljeća glavnice te iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa i ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i obroka odnosno anuiteta. Odredbom čl. 19. c toč. 4. ZIDZPK propisano je da se prilikom konverzije kredita uzimaju u obzir cjelokupni iznosi uplaćeni radi namirenja početno utvrđenih obroka u CHF te se navedeni cjelokupni iznosi pretvaraju u EUR i u valutnu klauzulu u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate. Dakle, ZIDZPK-om je točno propisano na koji način se vršila konverzija kredita iz CHF u EUR, a tuženik je sukladno tim zakonskim odredbama bio u obvezi ponuditi tužitelju sklapanje Aneksa, a tužitelj je taj koji je odlučivao o tome želi li ili ne želi izmijeniti osnovni ugovorni odnos s tuženikom odnosno tužitelj je imao pravo nastaviti otplatu kredita prema važećim ugovornim uvjetima. Slijedom svega ranije navedenog, uslijed mehanizma konverzije kako je isti propisan ZIDZPK-om, a u skladu sa zaključcima Suda EU iz odluke u predmetu C-567/20, dolazi se do sljedećih utvrđenja: tužitelj je slobodnim očitovanjem volje odlučio urediti ugovorni odnos s tuženikom – provesti konverziju kredita iz CHF u EUR; navedenim je stvorena nova pravna osnova između ugovornih strana, ovdje parničnih stranaka, i to s retroaktivnim učinkom konverzije; pri tome je konverzijom između ugovornih strana uspostavljena ravnoteža, i to retroaktivnim priznavanjem cjelokupnih iznosa uplaćenih na ime povrata kredita u CHF, pa tako i svih mogućih preplata koje bi proizlazile iz osnovnog ugovora o kreditu; tužitelj se u ovom predmetu ne može pozivati na odredbe Direktive 93/13/EZ kao mjerodavne, jer je Sud EU u svojoj odluci u predmetu C-567/20 na to pitanje dao jasan i nedvosmislen odgovor. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže naslovnom sudu da odbaci tužbu tužitelja, podredno odbije sve tužbene zahtjeve tužitelja i naloži tužitelju da tuženiku naknadi prouzročene troškove ovog parničnog postupka. Ukoliko naslovni sud ne bi odbacio tužbu, odnosno odbio tužbeni zahtjev, tužitelja iz prethodno navedenih razloga, tuženik se na pojedine tužbene zahtjeve očituje kako slijedi. Tuženik ističe prigovor zastare iz razloga što je eventualno potraživanje tužitelja u zastari. Na zahtjev tužitelja za isplatu ima se primijeniti trogodišnji zastarni rok imajući u vidu plaćanja koja je tužitelj vršio po uvećanim anuitetima i to sve u smislu odredbe čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (u daljnjem tekstu: ZZP) u svezi odredbe čl. 230. Zakona o obveznim odnosima (dalje u tekstu: ZOO). Odredbom čl. 118. ZZP-a propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Dakle, zakonodavac je tu jasno predvidio da se u postupcima koje potrošači osobno pokrenu radi o postupcima o naknadi štete, pa se u tom smislu ima primijeniti trogodišnji zastarni rok propisan odredbama ZOO-a. Slijedom navedenog, cijeneći okolnost da je predmetna tužba podnesena dana 13. lipnja 2023. godine, to tuženik ističe kako je prošlo više od tri godine od plaćanja koja je tužitelj vršio, pa se stoga ima smatrati kako je cjelokupno potraživanje tužitelja u zastari. U slučaju da sud smatra da nije nastupila zastara navodnog potraživanja tužitelja s osnove tečajnih razlika, tuženik se očituje kako slijedi. Dana 17. rujna 2019. objavljena je odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 3. rujna 2019. godine, posl.br. Rev 2221/18, a kojom odlukom je potvrđena odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ-6632/2017 od 14. lipnja

2018. godine u dijelu kojim se utvrđuje da su Banke (pa tako i tuženik) povrijedile kolektivne interese potrošača ugovarajući valutu uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Tuženik prije svega ističe da smatra da su obje gore navedene odluke nepravilne i nezakonite, a što osobito potvrđuju odluka Suda EU u predmetima C-81/19 i C-243/20, koje se vezano za konverziju razmatraju ovom odgovoru na tužbu. Naime, kao što je i gore navedeno, zaključak Suda EU je da su odredbe ugovora koje su odraz odredbi nacionalnog prava, bez obzira da li se radilo o odredbama kogentne ili dispozitivne naravi, isključene iz primjene Direktive i da se stoga uopće ne može ispitivati da li su nepoštenost, a sve iz razloga što se može legitimno pretpostaviti da je zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka određenih ugovora. Navedeni stav se ima primijeniti i na zakonsku odredbu o valutnoj klauzuli sadržanoj u čl. 22. Zakon o obveznim odnosima. Odredba o valutnoj klauzuli sadržana u ovo-predmetnom ugovoru o kreditu propisuje da će se povrat obveza po tom kreditu obračunati po srednjem tečaju tuženika na dan plaćanja. Odredba članka 22. Zakona o obveznim odnosima propisuje da je dopuštena odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti te da ako strane nisu ugovorile drugi tečaj, obveza se ispunjava u valuti Republike Hrvatske prema prodajnom tečaju koji objavi devizna burza, odnosno HNB i koji vrijedi na dan dospelosti, odnosno, po zahtjevu vjerovnika, na dan plaćanja. Dakle, ugovorna odredba o valutnoj klauzuli u ovo-predmetnom ugovoru odraz je dispozitivne zakonske odredbe članka 22. Zakona o obveznim odnosima te je stoga sukladno mišljenju Suda EU izraženom u odlukama C-81/19 i C-243/20 isključena od ispitivanja poštenosti/nepoštenosti, čak i ako se o navedenoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo. Međutim, ukoliko bi naslovni sud smatrao da je ipak potrebno utvrditi okolnosti informiranosti tužitelja kao potrošača, tj. informacije koje su mu bile na raspolaganju prije, prilikom i za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, kao što to proizlazi iz odluka VTS-a i VSRH-a, tuženik se očituje kako slijedi. Odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske od 30. lipnja 2022. godine u predmetima broj U-III-4372/2021 i U-III-5458/2021 utvrđeno je da ako se odluka o nepoštenosti (ništetnosti) odredaba potrošačkog ugovora u pojedinačnom potrošačkom sporu temelji na presumpciji da odrođenom potrošaču u predugovornoj fazi sklapanja konkretnog ugovora nisu dane odgovarajuće obavijesti o odredbama tog ugovora, a ta okolnost nije bila predmetom utvrđivanja i dokazivanja u kolektivnom sportu, onda su u pojedinim potrošačkim sporovima banke ovlaštene tvrditi i dokazivati da su u postupku sklapanja pojedinačnog ugovora o kreditu (unatoč tome što ih nisu utvrdile konkretnim formuliranim ili standardnim ugovorom) ipak na drugi način dale odgovarajuće obavijesti potrošaču o naravi, rizicima i posljedicama osporenih ugovornih odredaba na određivanje njegove novčane obveze i da je potrošač, unatoč punoj obaviještenosti, svejedno pristao na sklapanje takovog ugovora. (točka 22. odluka) Stoga tuženik ističe kako su tužitelju bile dostupne sve informacije prije, prilikom i za vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu na takav način da je mogao shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja kredita u kojem se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak. Naime, tuženik je prvenstveno u reklamnom materijalu kao i oglasima: u ponudi nudio kredite uz valutnu klauzulu u CHF, EUR i USD (a ne isključivo ponudu kredita u CHF); ni na koji način nije preferirao, sugerirao ili nagovarao druge potrošače pa tako i tužitelja na bilo koju opciju iz ponude; težište stavio na kreditiranje bez jamaca dakle na opću ponudu stambenih kredita bez jamaca; isticao je da svako kreditno zaduživanje, bez obzira na valutnu klauzulu predstavlja određeni rizik kojeg tražitelj kredita pa tako i tužitelj mora biti svjestan; na letcima egzaktno, grafički prikazao

kretanje tečaja CHF, EUR i USD u odnosu na kunu za razdoblje od 6 (šest) godina prije 2004; Tuženik nadalje napominje kako su potrošačima pa tako i tužitelju prilikom savjetovanja u bankama predočavani i uručivani obrasci u kojima se decidirano pojašnjava pojam valutne klauzule, te promjena tečajeva stranih valuta za koje je vezana valutna klauzula (npr. EUR, CHF ili USD) koja utječe na promjenu iznosa povrata kredita (glavnica, kamate, naknada...) u kunama. U svim poslovnica Banka svakodnevno je moguće provjeriti i tečaj određene strane valute, a navedene informacije tužitelj je mogao dobiti i na besplatnom info telefonu Banke 0800 7890 ili na Internet stranici Banke www.erstebank.hr. Tuženik je tužitelja kao i općenito potrošače upozoravao i informirao o valutnoj klauzuli i to na više različitih načina: Iz Ugovora o kreditu koji prileži spisu vidljivo je da sadrži posebnu odredbu VALUTNA KLAUZULA u kojoj je jasno i nedvojbeno navedeno da će se povrat obveza iz ugovora obračunavati po srednjem tečaju ERSTE BANKE za CHF (po istom onom po kojemu je i korisnik kredita primio sredstva), te da je korisnik kredita upoznat s mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama a koji može nastati uslijed promjene tečaja. Nadalje tužitelj je potvrdio svojim potpisom da ga je tuženik informirao o posljedicama i svim eventualnim rizicima tečaja. Informacija Pojam «valutna klauzula» i rizici financiranja u kunama s valutnom klauzulom - koji su svi potencijalni korisnici kredita mogli preuzeti i koji su bili na dispoziciji svim potencijalnim potrošačima pa tako i tužitelju u poslovnica jasno je vidljivo da je tuženik dao upozorenje korisnicima kredita. U navedenom dokumentu stoji jasno upozorenje da promjena tečaja stranih valuta za koje je vezana klauzula (npr. EUR, CHF ili USD) utječe na promjenu iznosa povrata kredita u kunama. Navedeni dokument sadrži i primjer promjene mjesečnih anuiteta kada je mjesečni anuitet EUR 100.- . Pa tako se navodi da ukoliko jedan mjesec srednji tečaj banke iznosi kn 739,54 za 100 Eur, a slijedeći mjesec 753,36 za 100 Eur, tada je obveza korisnika kredita za taj mjesec da vrati iznos od kn 753,36. Dakle, prikazan je primjer u Eurima iz kojeg je vidljivo da se mjesečni anuitet u razmaku od samo jednog mjeseca može promijeniti za skoro 2%. Naravno u slučaju da se tečaj promijeni na niže tada je i obveza korisnika kredita manja. Nadalje, u istom dokumentu tuženik informira potrošače pa tako i tužitelja da je svakodnevno moguće provjeriti tečaj određene strane valute i to na besplatnom telefonu banke ili na internet stranici banke. Također je tuženik u tom dokumentu informirao korisnike kredita da ne može preuzeti odgovornost niti jamčiti na bilo koji način za eventualne slučajeve povećanja kunske protuvrijednosti iznosa pri otplati kredita uslijed promjene tečaja. Iz brošure Stambeni krediti ERSTE BANKE koja je bila prilog uz "Novi list", a koja su također dobivali potencijalni korisnici kredita u banci pa tako i tužitelj, također je vidljivo da je tuženik upozoravao i posebno na rizik podizanja kredita uz valutnu klauzulu u švicarskim francima ili američkim dolarima. Iz nje je vidljivo da je tuženik dao informaciju o kretanju valuta unazad šest godina prema kojoj se vidi da je tečaj EUR bio najstabilniji, potom tečaj CHF-a te nakon toga USD-a. Također je tuženik dao preporuku korisnicima kredita da kredit vežu uz valutnu klauzulu ovisno o primanjima koja imaju i koja su im vezana za neku od navedenih valuta. Svaki korisnik kredita pa tako i tužitelj također je dobio brošuru u kojoj je naveden Grafički prikaz kretanja tečajeva CHF, USD i EUR u periodu od 1998g. do 2004g. godine u kojoj je tuženik počeo odobravati kredite uz valutnu klauzulu u CHF. Iz navedenih grafova upravo je vidljivo da se tečaj CHF-a u odnosu na kunu kretao u rasponu od 1 CHF = 4,2 kune do 1 CHF = 5,2 kune, dok se tečaj kune u odnosu na Euro kretao od 7 kn za 1 Euro do 7,7 kuna za jedan Euro. Iz navedenog proizlazi da su korisnici kredita u CHF pa tako i tužitelj bili informirani da je volatilnost tečaja kune u odnosu na CHF u zadnjih šest godina bila znatno veća u odnosu na volatilnost tečaja kune u odnosu na Euro. Dakle, iz svega gore navedenog

proizlazi kako je postojalo sasvim dovoljno informacija temeljem kojih bi tužitelj mogao razumjeti ekonomske posljedice ugovaranja valutne klauzule vezane uz švicarski franak odnosno po stajalištu tuženika tužitelj je itekako bio obaviješten o riziku intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak. Osim toga, tuženik uz ovaj odgovor na tužbu dostavlja i pisani iskaz gđe. Danice Kozica (voditeljice Službe upravljanja ciljanim proizvodima, a kasnije direktor Direkcije podrške prodaji), koja u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora bila zadužena za nadzor i koordinaciju rada zastupnika tuženika u pogledu ugovaranja ugovora o kreditu ovakve vrste te predlaže da se isti uzme u obzir. Također, gđa. Kozica je svim zaposlenicima u nadležnim službama tuženika poslala mail u kojem je sadržana jasna uputa kako odgovarati na pitanja klijenata prilikom sklapanja ugovora o kreditu s valutnom klauzulom, pri čemu je posebno naglašeno da je izuzetno bitno klijente osvijestiti o promjenjivosti anuiteta u kunama u ovisnosti o promjeni tečaja. Predloženim saslušanjem tužitelja, dostavljenim pisanim iskazom i informativnim letcima tuženik želi dokazati razinu informacija koje su bile pružene tužitelju, odnosno da je tužitelj bio sasvim dovoljno informiran o riziku sklapanja predmetnog ugovora o kreditu kako prije, tako i za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, a sve u skladu s odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske od 30. lipnja 2022. godine u predmetima broj U-III-4372/2021 i U-III-5458/2021 i tuženikovom pravu na dokazivanje informiranosti tužitelja. Tuženik također ističe kako tužena niti je ostvarila, niti može ostvariti ekstra profit na tečajnim razlikama jer je i sama zadužena u CHF te tako trpi isti tečajni rizik u CHF. Tome govori u prilog i činjenica da banka ne bi smjela imati obvezu u devizi, a potraživanje u kunama. Bilo kakvo odstupanje stvara valutni rizik koji si Banka ne može priuštiti. Odnosno, primjera radi, otplatom duga od strane korisnika kredita u iznosu od 100 CHF, banka podmiruje svoju obvezu u iznosu od 100 CHF prema svojem vjerovniku. Odnos obveza i potraživanja u stranim valutama u bankarskom poslovanju strogo je reguliran i kontroliran od strane Hrvatske Narodne Banke (dalje HNB) koja je, svojom Odlukom o ograničavanju izloženosti kreditnih institucija valutnom riziku (NN 38/2010 i 62/2011) u čl. 8. propisala da je kreditna institucija dužna krajem svakoga dana uskladiti svoju ukupnu otvorenu deviznu poziciju (razliku između potraživanja i obveza u pojedinoj valuti). Upravo iz toga razloga banka vodi konzervativnu politiku izloženosti valutnom riziku te sukladno tome poštujući gore navedenu Odluku HNB-a, kao i limit iz odluke, Banka ne može i ne smije kredite uz CHF valutnu klauzulu financirati iz kunskih izvora već isključivo iz CHF izvora. Plasmani Banke denominirani u CHF-u su pokriveni adekvatnim obvezama Banke u istoj toj valuti u skladu sa svim pozitivnim propisima. To je razvidno i iz dopisa HNB-a od 10. lipnja 2013. godine, a iz kojeg jasno proizlaze i sljedeće dvije činjenice: promjena tečaja kune prema bilo kojoj valuti ne može bitno utjecati na financijski rezultat kreditnih institucija (strana 2. dopisa HNB-a); banke su imale uredno evidentiranu obvezu u CHF (strana 3. dopisa HNB-a); tuženik se vodio izrazito konzervativnim pristupom po pitanju otvorenosti svoje devizne pozicije. Dakle, iz svega nesporno proizlazi da je i Banka imala obveze u CHF-u te da stoga nije imala niti ima bilo kakve namjere usmjerene ka ostvarivanju ekstra profita. U slučaju kada bi se valutna klauzula utvrdila ništetnom kako to predlaže tužitelj, to nikako ne bi značilo da Banka gubi navodno stečeni ekstra profit, nego štoviše da ona kao kreditor snosi izravan gubitak na tečajnim razlikama jer ona i dalje i sama ima kreditnu obvezu prema svojim vjerovnicima. Odredba o valutnoj klauzuli sadržana u ovo-predmetnom ugovoru o kreditu je odraz odredbe članka 22. Zakona o obveznim odnosima koji propisuje da je dopuštena odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. Stoga, sukladno recentnom

stajalištu Suda EU izraženom u odluci br. C-81/19 (NG OH c/a SC Banca Transilvania SA) i odluci C-243/20 (DP, SG c/a Trapeza Peiraios AE) ta je odredba isključena od ispitivanja poštenosti/nepoštenosti pa se predlaže naslovnom sudu odbijanje tužbenog zahtjeva tužitelja s te osnove. Međutim, neovisno o tome, iz gore priloženih okolnosti, proizlazi da je tužitelj je, kao i svi potrošači, bio dovoljno informiran i bio je svjestan da postoji određeni rizik prilikom podizanja kredita u kojima se glavnica kredita veže za stranu valutu, pa tako i za švicarski franak. Slijedom navedenog odredba ugovora kojom se glavnica kredita veže uz valutu švicarski franak ne može uopće biti predmetom ispitivanja poštenosti/nepoštenosti, a sve i da naslovni sud zauzme stav da može, ista nije nepoštena, jer sukladno pravilima pravne logike i duhu zaštite potrošača ne predstavlja nerazumljivu odredbu. Naime, navedena odredba je jasna, lako uočljiva i razumljiva, a tužitelju kao prosječno opreznom i pažljivom potrošaču nije moglo ostati nepoznato da je tečaj kune u odnosu na CHF podlozan promjenama. Vezano za tužbeni zahtjev tužitelja kojim potražuje zakonske zatezne kamate na pojedinačne iznose od plaćanja istih tuženik ističe da čak i u slučaju kada bi sud utvrdio ništetnim pobijane odredbe ugovora i ocijenio osnovanim postojanje tužiteljeve tražbine, a što se spori u cijelosti, takav zahtjev tužitelja u odnosu na tijek zakonskih zateznih kamata bi bio u potpunosti neosnovan. Naime, odredbom članka 214. Zakona o obveznim odnosima ("Službeni list SFRJ" br. 29/78., 39/85., 46/85., 57/89., "Narodne novine" br. 53/91., 73/91., 3/94., 111/93., 107/95., 7/96., 91/96., 112/99., 88/01., 35/05.), a koja odredba je istovjetna odredbi članka 1115. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18) propisano je da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, vraća se zajedno sa zateznim kamata i to ako je stjecatelj nepošten od stjecanja, a inače od podnošenja zahtjeva.

Sukladno mišljenju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske iznijetog na sjednici dana 05. ožujka 2004. godine, Ugovorne strane iz ništavog ugovora o zajmu u smislu odredbe članka 214. ZOO-a treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od podnošenja zahtjeva. Navedeno mišljenje Vrhovni sud potvrđuje i u odluci posl.br. Rev-2781/2011 od 16. ožujka 2015. godine: „Naime, ugovorne strane iz ugovora o zajmu koji je ništav iz razloga što su njime ugovorne strane protuzakonito ugovorile plaćanje u stranoj valuti treba u smislu odredbe čl.214. ZOO smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od podnošenja zahtjeva.“ Slijedom navedenog, razvidno je da ukoliko bi sud ocijenio osnovanim tužbeni zahtjev tužitelja u odnosu na glavicu, a što tuženik osporava, tužitelj bi eventualno imao pravo na zakonske zatezne kamate na potraživani iznos i to od podnošenja tužbe, a sve iz razloga jer je tek podnošenjem predmetne tužbe tužitelj postavio zahtjev prema tuženiku za povrat stečenog bez osnove, a tuženik u trenutku stjecanja nije bio nepošten te ga se sukladno izraženom shvaćanju VSRH u smislu odredbe članka 214. ZOO-a treba smatrati savjesnim. Tuženik ističe da se prilikom izračuna navodne preplate tužitelja u svakom slučaju moraju uračunati i iznosi koji su manje plaćeni, tkz. negativne razlike, s osnove valutne klauzule i to neovisno o tome je li tuženik u postupku istaknuo bilo prigovor radi prijeboja ili protutužbu za navedene negativne razlike. U pogledu uračunavanja tkz. negativnih razlika je konačnu odluku donio i Vrhovni sud Republike Hrvatske u rješenju posl. broj Rev 1277/2022-2 od 8. ožujka 2023. godine. Tuženik ističe da i dalje ustraje u navodima da tužitelj nema valjanu pravnu osnovu potraživati bilo kakva obeštećenja s osnove možebitne ništetnosti odredbi osnovnog ugovora o kreditu, a sve zbog odlučne činjenice da su ugovorne strane zaključile Aneks Ugovora o kreditu kojim je provedena konverzija sukladno ZIDZPK/15. Međutim, podredno i opreza radi te pod uvjetom da naslovni sud iz bilo kojeg razloga bude smatrao da bi tužbeni zahtjev tužitelja na isplatu bio osnovan,

tuženik ističe prigovor radi prebijanja svoje tražbine s osnove potplaćenih i povlašćenih anuiteta u iznosu od 3.914,72 kn, odnosno 519,56 EUR. Također se sudu predlaže konstitutivnom odlukom izvršiti prijeboj tražbine tuženika s tražbinom tužitelja. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže naslovnom sudu da odbaci tužbu tužitelja podredno odbije tužbene zahtjeve tužitelja kao neosnovane te naloži tužitelju da naknadi tuženiku troškove ovoga postupka.

3. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u ugovor o kreditu od 16.prosinca 2005., aneks broj 1 ugovora o kreditu od 11.veljače 2016., obavijesti o promjeni kamatne stope na listu 19, 21-24, obavijest o kreditu na listu 20, obavijest o promjeni uvjeta o kreditu na listu 25-26, otplatni plan za kredit na listu 27-31, dokumentaciju na listu 56-66, dokumentaciju na listu 311-346, saslušao tužitelja, proveo financijsko vještačenje po D&S d.o.o. Karlovac, dok obzirom na utvrđeno činjenično stanje i pravnu ocjenu spora daljnji dokazi nisu provedeni.

4. Nakon provedenog financijskog vještačenja, tužitelj je podneskom od 19. veljače 2026. povećao zahtjev na iznos od 6.724,04 EUR sa zateznom kamatom na pojedine mjesečne iznose.

5. Tuženik se protivio preinaci obzirom se radi o povećanju tužbenog zahtjeva.

6. Obzirom je tužba preinačena povećanjem zahtjeva nakon provedenog financijskog vještačenja, mjerodavne su odredbe članka 190. stavak 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25, u daljnjem tekstu: ZPP), kojom je propisano da tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka. Stoga je tužitelj mogao preinačiti tužbu obzirom nema krivnje tužitelja koji je tek nakon provedenog financijskog vještačenja, mogao utvrditi visinu svog potraživanja i po njemu konačno postaviti tužbeni zahtjev. Stoga je preinaka dopuštena pod točkom II.izreke rješenja.

7. Osim već izjavljenog prigovora zastare u odnosu na prvopostavljeni zahtjev, tuženik je posebno istaknuo prigovor zastare i u odnosu na povećani zahtjev.

8. Tužbeni zahtjev je osnovan, a prigovor radi prebijanja nije osnovan.

9. U odnosu na prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda treba imati u vidu Direktivu Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993.

10. Člankom 1. st. 3. Direktive Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. (dalje: Direktiva) regulirani su nepošteni uvjeti u potrošačkim ugovorima te se smatra nepoštenom ona jednostrana određena klauzula koja suprotno načelu savjesnosti i poštenja prouzroči značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

11. Prema navedenoj odredbi opća klauzula nepoštenosti obuhvaća tri glavna kriterija i to da ugovorna odredba mora biti takva da se o njoj nije pojedinačno pregovaralo, mora postojati značajna neravnoteža u stranačkim pravima i obvezama, mora se protiviti načelu savjesnosti i poštenja.

12. U konkretnom slučaju ispunjeni su navedeni uvjeti jer je mjesna nadležnost određena u tipskom ugovoru, unaprijed formuliranom obrascu, pa se temeljem zakonske presumpcije ima uzeti da se radi o unaprijed formuliranim ugovornim odredbama o kojima stranka nije imala mogućnost pregovarati niti utjecati na njihov sadržaj,

13. Naime, protivno je načelu savjesnosti i poštenja kada stranke bez posebnog pregovaranja jedna drugoj uvjetuju nadležnost suda čime u ovom slučaju tužitelj sebe dovodi u znatno povoljniji položaj od tuženika i time ga dovodi u neravnopravan položaj.

14. Nadalje, Direktiva, iako se ne može primjenjivati direktno, implementirana u zakonodavstvo Republike Hrvatske pa tako i u Zakon o zaštiti potrošača (čl. 3. – „Narodne novine“, broj: 41/14. i 110/15. – dalje: ZZP), pa su odredbama čl. 49. i 50. ZZP propisane pretpostavke na temelju kojih bi se pojedine ugovorne odredbe mogle smatrati nepoštenima, a kojima su obuhvaćeni uvjeti iz navedene Direktive.

15. Člankom 49. ZZP, dan je pojam nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima, tako st. 1. navodi da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok st. 2. istog članka propisuje da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

16. Nadalje, članak 50. istog zakona navodi koje bi se to ugovorne odredbe, uz ispunjenje pretpostavki iz članka 49. ZZP-a, mogle smatrati nepoštenim. Tako su navedeno i sljedeće pod 19. odredba kojom se isključuje, ograničava ili otežava pravo potrošača da prava iz ugovora ostvari pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, a poglavito odredba kojom se obvezuje potrošača na rješavanje spora pred arbitražom koja nije predviđena mjerodavnim pravom, odredba koja onemogućava izvođenje dokaza koji idu u prilog potrošaču ili odredba kojom se teret dokaza prebacuje na potrošača kada bi, prema mjerodavnom pravu, teret dokaza bio na trgovcu.

17. Pravna posljedica takvih odredbi propisana je odredbom čl. 55. st. 1. ZZP kojom je određeno da je nepoštena ugovorna odredba ništava.

18. Nadalje, treba ukazati na praksu Suda Europske unije odnosno presudu Oceano Grupo Editorial SA i Salvat Editores SA v Rocio Murciano Quintero i drugi kojom je utvrđena obveza nacionalnih sudova da ex offo ispituju nepoštenost spornih odredbi bez obzira radi li se o materijalnim ili postupovnim odredbama. U toj je odluci sud zaključio da se prorogacijska klauzula u potrošačkom ugovoru kojom je ugovorena isključiva nadležnost suda u mjestu glavnog poslovnog mjesta prodavatelja ili pružatelja usluga treba smatrati nepoštenom u smislu čl. 3. Direktive ako su ispunjene temeljne pretpostavke: da nije bila posebno pregovarana te da suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu ravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

19. Stoga i ovaj sud smatra da odredba kojom je ugovorena mjesna nadležnost suda u sjedištu trgovca, tj. tuženika zaista predstavlja situaciju iz točke 19. članka 50. ZZP-a pa budući da su ispunjenje pretpostavke iz odredbe članka 49. ZZP-a, a uzimajući u obzir okolnosti navedene u članku 51. ZZP-a, takva se odredba ima smatrati nepoštenom. Naime, time što je ugovorom ugovorena nadležnost suda u mjestu u kojem nije prebivalište potrošača – tužitelja, zaista je tužitelju otežano pravo na ostvarivanje njegovih prava iz ugovora pred sudom.

20. Odredba čl. 16. Ugovora o kreditu sklopljenom među strankama nije bila posebno pregovarana i uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama, obzirom bi radi ostvarenja svojih prava tužitelj morao putovati u Rijeku te bi imao trošak putovanja u Rijeku i natrag. Osim troškova, put iziskuje i dodatno vrijeme. Ova je odredba formulirana od strane trgovca pa potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj.

21. U konkretnom slučaju, sukladno odredbi članka 59. ZZP-a, pored opće mjesne nadležnosti suda sjedišta tuženika, postoji izboriva nadležnost suda područja na kojem se nalazi poslovna jedinica tuženika, a što bi upravo bilo mjesto prebivališta potrošača – tužitelja.

22. Podneskom od 27. veljače 2026. tuženik je ostao kod prigovora radi prijeboja (prebijanja) koji je postavio u odgovoru na tužbu te ga specificirao na iznos od 516,51 EUR sa zateznim kamatama na pojedine mjesečne iznose.

23. Obzirom je prigovor izjavljen kao procesnopravni prigovor radi prebijanja mjerodavne su odredbe članka 333. stavak 3. ZZP i članka 338. stavak 3. ZZP. Radi se o prigovoru kojim tuženik ističe postojanje svoje tražbine i zahtijeva od suda da presudom izvrši prijeboj uzajamnih tražbina. Dakle do prijeboja će doći tek odlukom suda time da se radi o nesamostalnom prigovoru koji je ovisan o istaknutom tužbenom zahtjevu jer će sud o njemu odlučiti samo ako meritorno odluči o tužbenom zahtjevu.

24. Predmet spora je zahtjev tužitelja za povrat utuženog iznosa osnove preplaćenog iznosa zbog ugovorene valute CHF (promjene tečaja) kod čega je nesporno da je između stranka osim osnovnog ugovor o kreditu zaključen i sporazum o konverziji (aneks ugovora o kreditu).

25. U postupku je utvrđeno i nije sporno:

- da su stranke i to tužitelj, kao korisnik kredita, te tužena kao kreditor, sklopili Ugovor o kreditu od 16. prosinca 2005. kojim je ugovorena glavnica kredita u iznosu od 103.542,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke na dan puštanja kredita u tečaj, a radilo se o stambenom kreditu uz hipoteku,
- da se je rok vraćanja kredita 216 mjeseci,
- da je ugovorena kamatna stopa od 4,750 % godišnje time da je promjenjiva u skladu s odlukama banke,
- da su tužitelj i tužena banka dana 11. veljale.2016., zaključili Aneks br.1. ugovora o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita iz ugovorenog kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF, u kunski kredit s valutnom klauzulom u EUR.

26. Nesporno je da se tijekom otplate kredita mijenjao tečaj CHF u odnosu na kunu, a što je dovelo do povećanja anuiteta.

27. Nadalje je nesporno da je:

- donijeta pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., u sporu po kolektivnoj tužbi Udruge potrošača koja je u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu potvrđena presudom Visokog Trgovačkog suda RH broj: PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. i presudom VSRH broj: Revt-249/14 od 9. travnja 2015.,

-da je donijeta pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., u sporu po kolektivnoj tužbi Udruge potrošača koja je u odnosu na ugovorenu valutu CHF potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda RH broj: PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018., i presudom VSRH broj: Revt-2221/18 od 3. 9. 2019.,

-da je pravomoćnom presudom utvrđeno da je između ostalih banaka i ovdje prednik tužene banke povrijedila kolektivne interese i prava potrošača koristeći u ugovorima o potrošačkom kreditiranju ništetne i nepoštene ugovorne odredbe ugovarajući švicarski franak kao valutu uz koju je vezana glavnica, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije potrošače i potpunosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke te da je tužena povrijedila kolektivne interese i prava potrošača koristeći u ugovorima o potrošačkom kreditiranju ništetne i nepoštene ugovorne odredbe o ugovorenoj redovnoj kamati koja se tijekom postojanja obveze promijenila u skladu s jednostranom odlukom tužene te da su nepoštene odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo ništetne od samog početka odnosno od trenutka kada su postale sadržajem standardnog ugovora, a njihovo korištenje predstavlja postupanje protivno odredbama Zakona o zaštiti potrošača.

28. Inače izrekom pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. utvrđeno je i ista glasi: da je ovdje tužena u razdoblju od 01.01.2004. godine do 31.12.2008. godine povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tužena R. A. d.d. kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03) u razdoblju od 01.01.2004. godine do 06.08.2007. godine i to člancima 81., 82. i 90., a od 07.08.2007. godine do 31.12.2008. godine, protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te da je u razdoblju od 10.09.2003. godine do 31.12.2008. godine, te da je ovdje tužena u razdoblju od 10.9.2003. do 31.12.2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom tužene i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tužena kao trgovac i korisnici kreditnih

usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time ovdje tužena postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03) u razdoblju od 10.09.2003. godine od 06.08.2007. godine i to člancima 81., 82. i 90., a od 07.08.2007. godine pa nadalje, protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

29. Valja reći da u smislu odredbe čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/14 -u daljnjem tekstu ZZZP/14) – koji je bio na snazi u vrijeme kada je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu postala pravomoćna - odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st.1. ovog zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji je potrošač osobno pokrenuo radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

30. Identično je bilo propisano i ranijim ZZZP/07 – koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja kolektivne tužbe – tj. čl. 138a. kojim je propisano da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 131. st. 1. ovoga zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 131. st. 1. ovoga zakona obvezuje sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

31. Također je i odredbom čl. 502.c ZZZP-a propisano da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ovoga zakona da su određenim postupanjem povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, u kojem će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

32. Imajući u vidu smisao sudske zaštite kolektivnih interesa potrošača, ovaj sud smatra da pravna utvrđenja iz presude povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača valja primijeniti u svim parnicama koje potrošači individualno pokreću protiv trgovaca radi ostvarenja svojih prava koja su im povrijeđena na način kako je to utvrđeno u postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava, dakle ne samo u postupcima radi naknade štete, već i u svim parnicama u kojima se zahtjev za isplatu temelji upravo na utvrđenju ništetnosti pojedine ugovorne odredbe, koju je ništetnost sud već utvrdio u postupku radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača.

33. U suprotnom bi tumačenju takva deklaratorna presuda sama po sebi ostala bez konkretne svrhe tj. mogućnosti da na temelju iste individualni potrošač ostvari zaštitu svojih prava s obzirom da bi potrošač iste činjenice odnosno tvrdnje o ništetnosti ugovornih odredbi (tj. povredi njegovih interesa i prava) ponovno morao dokazivati u individualno pokrenutom postupku. Upravo na ovakav smisleni način tumačenja zakonskih odredbi upućuje i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015., kada obrazlaže aktivnu legitimaciju tužitelja u tom postupku za podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, naglašavajući

da zakonske odredbe nisu same sebi svrha, već se donose u svrhu uređenja određenog pravnog područja i pravnih odnosa koji u njemu nastaju, a u primjeni donesenih propisa one se trebaju tumačiti smisleno, polazeći od volje zakonodavca, ali uvijek imajući na umu svrhu kojoj su one namijenjene, kao i učinak koji se njihovom primjenom postiže. Na isti način ovdje citirane zakonske odredbe tumači i Visoki trgovački sud RH u obrazloženju svoje presude broj: PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. navodeći da se pojedini potrošači, u slučaju postojanja osuđujuće odluke, u postupku individualne pravne zaštite, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu pozvati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava.

34. Obzirom na nespornu činjenicu da je predmetnim ugovorom o kreditu između stranka, koji je sklopljen u razdoblju na koje se odnosi presuda Trgovačkog suda u Zagrebu iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava, ugovorena odredba kojom je ugovoren švicarski franak kao valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te je takvu ugovornu odredbu citiranom pravomoćnom presudom Trgovački sud u Zagrebu utvrdio nepoštenom te stoga ništetnom, ovaj sud smatra kako je sukladno citiranim odredbama čl. 138.a ZZZP/07, čl. 118. ZZZP/14 i čl. 502.c ZZZP tim pravnim utvrđenjima vezan u ovom postupku.

35. U pojedinačnom sporu banke imaju pravo dokazivati da je potrošač tijekom pregovaranja i sklapanja ugovora o kreditu bio upoznat sa posljedicama ugovaranja valute švicarski franak uz koju se vezala glavnica za trajanja kreditnog odnosa.

36. Tužitelj ima status potrošača u smislu odredbe članka 3. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03 u daljnjem tekstu: ZZZP) obzirom ugovor o kreditu nije sklopljen u svrhu koja bi bila namijenjena njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Tužitelj je iskazao da je predmetnim kreditom kupio kuću u kojoj danas živi. Kuća je kupljena 2005. time da je sjedište svog ureda registrirao na adresi kuće 2011., a ured zatvorio 2012. ili 2013.

37. Dakle, radi se o potrošačkom kreditu pa tužitelj u konkretnom slučaju ima status potrošača.

38. Dakle, prema utvrđenju ovog suda, osnovni ugovor o kreditu koji su sklopile stranke, predstavlja tipski ugovor kakve je sklapala tužena banka u razdoblju na koje se odnosi presuda donesena po kolektivnoj tužbi. Tužena banka nije dokazala da je tužitelj bila informiran o riziku promjene tečaja valute švicarski franak, te cijeneći iskaz tužitelja, ovaj sud nalazi da se nikako ne može govoriti niti smatrati da se o osporenim odredbama ugovora pojedinačno pregovaralo u smislu da je prilikom sklapanja ugovora tužena banka pružila prednici tužiteljice sve potrebne informacije ni da su odredbe o valutnoj klauzuli kao prosječnom potrošaču, bile jasne i razumljive, niti da je ista mogla utjecati na uvjete ugovora.

39. Dakle, u ovom sporu je utvrđeno da tužitelj kao prosječni potrošač nije znao da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima, pa tako nije znao niti da je, jer je to bitno za donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe trebao biti o tome obaviješten. Osim toga, utvrđeno je da je predmetni ugovor unaprijed formuliran od strane tužene i da u konkretnom slučaju tužitelj nije imao utjecaj na njegov sadržaj. Stoga se radi o nepoštenosti odredbe o valutnoj klauzuli u CHF, jer je ocijenjeno da je

tužena imala saznanja o izglednoj budućoj promjeni tečaja švicarskog franka prema kuni na štetu potrošača, a unatoč tome ih je poticala, odnosno samo nudila sklapanje ugovora o kreditima s valutnom klauzulom u CHF, a iz dostupnih informacija tužitelj kao potrošač nije mogao razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz predloženih ugovornih odredbi kojima se glavnica veže uz valutu CHF, te informirano odlučiti o sklapanju ili nesklapanju ugovora s takvim odredbama.

40. Stoga je i u konkretnom slučaju, nepoštена, a time i ništetna ugovorena odredba o valutnoj klauzuli kojom je ugovoren švicarski franak kao valuta uz koju je vezana glavnica.

41. Jednostrano određene ugovorne odredbe protivne su načelu savjesnosti i poštenja iz odredbe članka 4. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, u daljnjem tekstu: ZOO).

42. Naime, odredbom članka 4. ZOO propisano je da u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici su dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja.

43. Načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da su sudionici obveznih odnosa dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obje ugovorne strane, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznog odnosa. Konkretno, kao mjerilo ponašanja procjenjuje se kako bi se ponašao prosječan čovjek ili prosječan potrošač, s jedne strane, odnosno, uredan i savjestan gospodarstvenik ili dobar domaćin s druge strane.

44. Sukladno odredbi članka 295. ZOO sud je ocijenio predmetni ugovor formularnim (tipskim) jer sadržava opće uvjete ugovora odnosno radi se o takvim ugovornim odredbama koje su sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva pa opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ova.

45. Stoga se radi o odredbama koje su nepoštene u smislu odredbe članka 96. stavak 1. ZPP obzirom tuženik nije dokazao da se o predmetnim ugovornim odredbama pojedinačno uopće pregovaralo što je bio dužan dokazati u smislu odredbe čl. 96. st. 4. ZPP.

46. Prema članku 1111. ZOO kada dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti, ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Prema stavku 3. istog članka obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kada se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala. Nakon što je utvrđeno da su predmetne ugovorne odredbe ništetne, ima se uzeti da se osnova nikada nije ostvarila, budući se za ono što je ništetno uzima da nije ni nastalo. Ništetnost nastaje ex tunc, od samog zaključenja posla. Prema članku 1115. ZOO kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od stjecanja, a inače od podnošenja zahtjeva.

47. Nadalje nije sporno da su tužitelj i tužena banka dana 11.2.2016. zaključili Aneks ugovora o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita iz ugovorenog kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF, u kunski kredit s valutnom klauzulom u EUR iz sadržaja kojih slijedi da je tužiteljica kao korisnik kredita po Ugovoru o kreditu, pristala na konverziju kredita radi promjene valute temeljem Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju iz NN 102/15 u EUR, te je nadalje Aneksom ugovora od 11.2.2016. utvrđeno:

-da nedospjela glavnica kredita iz osnovnog ugovora o kreditu iznosi 74.268,76 CHF u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB na dan podmirenja,

-da obveza korisnika kredita iz osnovnog ugovor u CHF po provedbi konverzije na dan 30.9.2015. na ime nedospjele glavnice kredita iznose 48.372,74 EUR u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB na dan podmirenja,

-da po provedbi konverzije postoji manje uplaćeni iznos (manjak) u iznosu od 1.488,19 EUR, obračunato u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB na dan podmirenja.

-da banka na dan 11.2.2016. ima ukupno potraživanje u iznosu od 48.996,31 EUR.

48. Nadalje, sporno je da li nakon izvršene konverzije, dakle nakon sklapanja Aneksa osnovnog ugovora o kreditu tužitelj ima pravo na povrat s osnove preplaćenog iznosa zbog ugovorene valute CHF (promjene tečaja) , dakle ima li tužitelj pravo i nakon izvršene konverzije potraživati razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu i da li su sporazumom o konverziji odnosno sklapanjem Dodatka ugovora primjenom ZID ZPK-a otklonjene posljedice ništetnosti i uspostavljeno stanje kakvo je bilo prije ispunjenja ništetne odredbe o valutnoj klauzuli izraženoj u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi iz osnovnog ugovora o kreditu.

49. Naime, tužena tvrdi da tužitelj nema pravo na povrat jer je s tuženom bankom sklopio Aneks ugovora o kreditu kojim je konvertiran kredit, a sukladno ZID ZKP/15, te su Aneksom stranke izmijenile osnovni Ugovor o kreditu na način da je kredit koji je bio denominiran u kunama s valutnom klauzulom u CHF konvertiran u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR te je položaj tužitelja izjednačen s položajem u kojem bi bila da je koristila kredit s valutnom klauzulom u EUR.

50. Ovakav stav tuženika se ne može prihvatiti.

51. Kao što je rečeno, među strankama nije sporno da je provedena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR i da je konverzija izvršena temeljem ZID Zakona o potrošačkom kreditiranju

52. Naime, odredbom čl. 19.c. ZID Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15), koji je stupio na snagu 30.9.2015, točkom 1.-3. zakonodavac je propisao kako se konverzija provodi na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR,

po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita (točka 1.) dočim u točki 2. čl. 19.c. ZID ZPK zakonodavac propisuje da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu te u točki 3. čl. 19.c. ZID ZPK propisano je da početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom.

53. ZID ZPK/15, imao je osnovni cilj sprječavanje nastavljanja nepoštene prakse banaka i dužničke krize u pravcu otklanjanja te dužničke krize koja je nastala zbog rasta tečaja CHF, te je u tom smislu zakonom bilo predviđeno da banke moraju ponuditi sklapanje dodatka osnovnom ugovoru o kreditu, a potrošači mogu prihvatiti konverziju u odgovarajući kredit sklopljen u EUR na način da se krediti vezani uz CHF konvertiraju u kredite denominirane u EUR i kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR (čl. 19.a do čl. 19.e ZID ZPK/15).

54. Zakonitost i provedba konverzije sukladno ZID ZPK/15 je utvrđena rješenjem VSRH broj: Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020. kao i odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017.

55. Kao što je rečeno, među strankama nije sporno da je provedena konverzija kredita i nema spora da je sama konverzija provedena u skladu sa ZID ZPK/15, međutim sve to ne isključuje mogućnost postavljanja kondemnatornog zahtjeva onda kada konverzija nije ispravila posljedice nepošteno ugovorenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli iz osnovnog ugovora o kreditu.

56. Ističe se kako je rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev- 18/2018 od 26. svibnja 2018. zauzeto stajalište da i nakon sklapanja sporazuma o konverziji kredita nema zapreke da se utvrđuje ništetnost odredbi ugovora o kreditu te da treba imati u vidu da je do sklapanja sporazuma o konverzije bio na snazi osnovni Ugovor o kreditu koji je proizvodio pravne učinke, a koji pravni učinci se upravo odnose na ispunjavanje obveza korisnika kredita temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

57. Također u odluci VSRH broj: Rev-2868/2018 od 12. veljače 2019. je zauzeo pravno shvaćanje da korisnik kredita samim sklapanjem dodatka Osnovnom ugovoru o kreditu nije izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne, a slijedom toga i pravo na postavljanje kondemnatornih zahtjeva za isplatu temeljem tako utvrđenih nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu.

58. Nadalje u vidu treba imati i izraženo stajalište Europskog suda u odluci broj C-452/18 od 9.srpnja 2020. u kojoj se razmatralo pitanje mogućnosti proglašavanja nepoštenom odredbe ugovora o obnovi kojom se potrošač odriče učinka proglašavanja odredbe nepoštenom, a u kojoj odluci se navodi:

- „...da članak 6.stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da mu se ne protivi mogućnost da odredba ugovora koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač, a za koju se u sudskom postupku može utvrditi da je nepoštena, valjano bude predmet ugovora o obnovi između tog prodavatelja robe ili pružatelje usluga i tog potrošača, kojim se potonji odriče učinka do kojih bi dovelo proglašavanje te odredbe nepoštenom pod uvjetom da to odricanje rezultat je slobodnog i informiranog pristanka potrošača...“.,

-da "članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 u vezi s točkom 1. Podtočkom (q) njezina Priloga, kao njezin članak 6. stavak 1. treba tumačiti na način da: odredba sadržana u ugovoru koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač kako bi razriješili postojeći spor, a kojom se potrošač odriče isticanja pred nacionalnim sudom zahtjeva koje bi mogao istaknuti da nema te odredbe, može se smatrati „nepoštenom“, osobito ako navedeni potrošač nije mogao raspolagati relevantnim informacijama koje bi mu omogućile shvaćanje pravnih posljedica koje za njega iz te odredbe proizlaze;..“

59. Dakle, prema stajalištu Suda EU, smatra se „nepoštenom“ odredba sadržana u ugovoru o obnovi kojom se potrošač odriče isticanja pred nacionalnim sudom zahtjeva koje bi mogao istaknuti da nema te odredbe, ako potrošač nije mogao raspolagati relevantnim informacijama koje bi mu omogućile shvaćanje pravnih posljedica koje za njega iz te odredbe proizlaze. Tog potrošača ne obvezuje odredba ugovora kojom se on u budućim sporovima odriče podnošenja sudskih tužbi utemeljenih na pravima koja izvodi iz Direktive 93/13.

60. Također treba imati u vidu i presudu suda Europske unije C-118/17 od 14.ožujka 2019. (Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt.) u kojem je izraženo stajalište:

-kako činjenica da su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene nepoštenim i ništavim te zamijenjene novim odredbama da bi se održao postojeći ugovor na snazi ne može imati za učinak smanjenje zaštite zajamčene potrošačima,

-te kako sud mora provjeriti je li nacionalni zakon omogućio ponovno uspostavu pravno i činjenično situacije u kojoj bi se potrošač nalazio da nepoštena odredba potrošačkog ugovora nikada nije postojala, osobito uspostavom prava na povrat svih koristi koje je trgovac neopravdano stekao na štetu potrošača na temelju naveden nepoštene odredbe i to unatoč zakonskoj intervenciji.

61. Dakle, prema stajalištu suda EU iz ove odluke, smatra se da potrošač uvijek ima pravo na potpuno obeštećenje temeljem nepoštenih i ništavih odredbi potrošačkog ugovora i to bez obzira ne eventualnu zakonsku intervenciju u njegovo pravo.

62. U odnosu na ovo pravno shvaćanje neodlučno je da je prema ZID ZPK/15 potrošaču tj. korisniku kredita u CHF dana mogućnost izbora pristati na konverziju ili nastaviti otplatu kredita prema odredbama osnovnog ugovora.

63. U konkretnom slučaju tužitelj se odlučio za konverziju odnosno odabrao zaključiti dodatak osnovnog ugovora o kreditu primjenom ZID ZKP-a, koji je uostalom zakonodavac i donio u cilju sprječavanja nastavljanja nepoštene prakse banki i dužničke krize koja je nastala zbog rasta tečaja CHF.

64. Međutim, to što se tužitelj odlučio na zaključenje Aneksa ugovora o kreditu, tj. konverziju ne znači da je samim time u cijelosti ispravljena neravnoteža koja je nastala temeljem nepoštenosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, niti da se tužitelj zaključenjem ugovora o konverziji odrekao potraživanja stečenog bez osnove temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

65. Naime, Aneks ugovora o kreditu primjenom ZID ZKP, je sklopljen 11.2.2016., te u to vrijeme presuda u kolektivnom sporu nije postala pravomoćna u odnosu na ništetnost odredbi o valutnoj klauzuli izraženoj u valuti švicarski franak, naime, presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. u odnosu na ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u odnosu na ugovorenu valutu postala je pravomoćna 14. lipnja 2018., te u vrijeme sklapanja Dodatka ugovora primjenom ZID ZKP tužitelj kao prosječni potrošač nije znala niti je mogla znati za ništetnost odredbe o valutnoj klauzuli i pretpostaviti ishod postupka po kolektivnoj tužbi pokrenutoj po udruzi "Petrošač".

66. U vrijeme sklapanja Aneksa Ugovora o kreditu, presuda u kolektivnom sporu je bila pravomoćna u odnosu na ništetne i nepoštene odredbe ugovora o ugovorenoj redovnoj promjenjivoj kamatnoj stopi (postala je pravomoćna 13. lipnja 2014.).

67. Međutim tužitelj se kod sklapanja tog Aneksa ugovora o kreditu tim aneksom nigdje nije odrekao potraživanja po osnovi ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu pa tako ni u pogledu ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi.

68. Sklapanjem Aneksa osnovnog ugovora o kreditu izmijenjeni su samo uvjeti i način otplate kredita, a nije se radilo o sklapanju sasvim novog ugovora te je osnovni ugovor o kreditu u CHF postojao i od sklapanja osnovnog ugovora o kreditu pa do sklapanja Aneksa osnovnom ugovoru o kreditu taj osnovni ugovor je vrijedio i imao sve pravne posljedice kao i kod korisnika kredita koji nisu sklopili dodatak osnovnom ugovoru i proveli konverziju.

69. Osim toga u odluci VSRH Rev-18/2018 je zauzeto je shvaćanje da sve kada bi se i uzelo da je osnovni ugovor o kreditu prestao važiti, ne bi bilo nikakvih zapreka za utvrđenje nepoštenim i ništetnim odredbama osnovnog ugovora o kreditu.

70. Sklapanjem aneksa osnovnom ugovoru stranke su utvrdile svoja prava i obveze ubuduće te retroaktivno od sklapanja osnovnog ugovora, ali nisu regulirale prava korisnika kredita u CHF temeljem ništetnih odredbi osnovnog ugovora za razdoblje do konverzije, niti se kao što je rečeno tužitelj tim Dodatkom odrekao potraživanja po ništetnim i nepoštenim odredbama ugovora iz osnovnog ugovora.

71. Također ni odredbama ZID ZKP/15 nije regulirano niti je isključeno pravo na restituciju (po ništetnim odredbama osnovnog ugovora o kreditu) potrošača koji je odlučio sklopiti ugovor o konverziji.

72. Ističe se da se potrošač, odnosno korisnik kredita mogao nagoditi i dogovoriti sa davateljem kredita u pogledu nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora iz osnovnog

ugovora o kreditu, ali samo pod uvjetom da su potrošaču bili u cijelosti poznati svi parametri i uvjeti nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu.

73. U odnosu na nepoštene odredbe o valutnoj klauzuli iz osnovnog ugovora o kreditu u CHF odluka odnosno pravomoćnost odluke u kolektivnom sporu uslijedilo je nakon sklapanja Aneksa osnovnom ugovoru o kreditu i provođenju konverzije te tužiteljica kao potrošač i korisnik kredita nedvojbeno nije mogli u cijelosti imati sve informacije i sagledati u cijelosti koje su sve odredbe nepoštene i ništetne u konkretnom ugovoru i kada bi se jedino mogli pravovaljano odreći tih svojih prava.

74. Imajući u vidu sadržaj Aneksa ugovora o kreditu koji su sklopili tužiteljica i tuženik te naprijed citirane odredbe ZID ZPK, kao i naprijed navedena stajališta Europskog suda i stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženo u odluci poslovni broj: Rev 18/2018, stajalište je ovoga suda da tužitelj pristankom na konverziju tj. sklapanjem Aneksa ugovora o kreditu nije izgubio pravo potraživati stečeno bez osnove temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje do sklapanja sporazuma o konverziji u situaciji kada konverzija nije u cijelosti ispravila neravnotežu koja je nastala na temelju tih nepoštenih ugovornih odredi te je stajalište ovoga suda da tužitelj osnovano (kondemnatornim zahtjevom) nakon sklopljenog sporazuma o konverziji zahtjeva povrat preplaćenih iznosa, s osnova ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli.

75. Obzirom je na dan sklapanja Aneksa postojao manje uplaćeni iznos (manjak) u iznosu od 1.488,19 EUR, to, prema mišljenju vještaka nije bilo osnove za uračunavanje priznate pretplate u konverziji. temeljem čl. 171 i 172 ZOO kojima je propisan institut uračunavanja.

76. Obzirom stranke nisu imale prigovore na matematički obračun vještaka već se radi o prigovorima pravne prirode, a financijski vještak je dao izračun u skladu i u okviru zadataka koji mu je postavio sud i prema pravnoj ocjeni spora koju je dao ovaj sud, to ovaj sud utvrđuje da tužitelju naposljetku pripada iznos od 6.724,04 EUR sa zateznom kamatom na pojedine mjesečne iznose do isplate.

77. Dakle, u konkretnom slučaju konverzija nije u cijelosti ispravila neravnotežu koja je nastala u temeljem nepoštenosti ugovornih odredbi o promjenljivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli te činjenica provođenja konverzije sama za sebe ne može i ne smije isključiti provođenje kontrole nepoštenosti ugovornih odredbi. Konverzijom nije uspostavljena ravnoteža narušena nepoštenim ugovorim odredbama jer nije ispravila posljedice nepoštenih ugovorenih odredbi o valutnoj klauzuli jer konverzijom nije tužiteljici vraćeno sve što je temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o valutnoj klauzuli više platila, a tuženik primio, te konverzija ne može smanjiti stupanj zaštite koji potrošačima pripada.

78. Kod toga se još jednom ističe da iz sadržaja aneksa ugovoru o kreditu kojim je provedena konverzija ne proizlazi da se tužitelj odrekao prava isticanja pred sudom zahtjeva i potraživanja koja proizlazi iz nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

79. Kako sklapanjem ugovora o konverziji nisu u potpunosti otklonjene posljedice ništetnosti valutne klauzule u CHF iz osnovnog ugovora o kreditu i kako je provedenim

vještačenjem utvrđeno da i nakon provedene konverzije postoji razlika na ime preplaćenih preplaćene valute u CHF koje je tužitelj platio u ispunjenju ništetne odredbe o valutnoj klauzuli, to je tužbenom zahtjevu tužiteljice valjalo udovoljiti u iznosu od 6.724,04 EUR s pripadajućim zateznim kamatama.

80. Neosnovan je tuženikov prigovor zastare.

81. Kao posljedica utvrđenja ništetnosti pojedinih odredaba ugovora, zastara počinje teći od pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost, kako je to zaključio Vrhovni sud Republike Hrvatske na sjednici Građanskog odjela 30. siječnja 2020.

82. U međuvremenu je Vrhovni sud Republike Hrvatske na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2022. dao objedinjeno pravo shvaćanje o početku tijeka zastare u slučaju restitucijskih zahtjeva koji su posljedica utvrđenja ništetnih ugovornih odredbi kredita u CHF, prema kojemu ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju, u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok počinje teći od pravomoćnosti sudske odluke kojom je ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od naknadnog utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite.

83. Kolektivna tužba u predmetu Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 podnesena je 4. travnja 2012., a u odnosu na valutnu klauzulu, presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. postala je pravomoćna 14. lipnja 2018. (danom donošenja presude Visokog trgovačkog suda RH broj PŽ-7129/13).

84. Dakle, podnošenjem kolektivne tužbe Trgovačkom sudu u Zagrebu (4. travnja 2012.) u navedenom sporu za zaštitu kolektivnih prava prekinut je tijek zastare, dok je pravomoćnim okončanjem spora pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske donošenjem presude broj: PŽ-6632/2017 dana 14. lipnja 2018. zastara je počela ponovno teći u odnosu na tražbinu s osnova ugovorena valute, kod čega se vrijeme prije prekida ne uračunava u tijek zastare.

85. O tome je pravno shvaćanje zauzeto i u odluci VSRH broj: Rev-2245/17-2 od 20. ožujka 2018., a koja je donijeta povodom revizije (podnijeta protiv presude ŽS u Osijeku broj: GŽ-820/17 od 29.6.2017.-gdje je o zahtjevu za povrat preplaćene kamate) upravo u pogledu postavljenog pravnog pitanja "predstavlja li tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava podnesena u skladu sa čl. 131. Zakona o zaštiti potrošača, tužbu definiranu čl. 241. ZOO-a odnosno radnju vjerovnika kojoj ZOO daje učinak prekida zastarnog roka?".

86. U citiranoj odluci VSRH je zauzeo slijedeće shvaćanje: "pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO/05 te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe".

87. U odnosu zastarni rok, prije svega treba reći da kod instituta stjecanja bez osnove nije predviđen posebni zastarni rok, uslijed čega se ima primijeniti čl. 225. ZOO koji propisuje da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare.

88. Tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena je 6. lipnja 2023. Obzirom zastarni rok od pet godina počinje teći od donošenja presude pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske koja je donesena 14. lipnja 2018. (kada je prvostupanjska presuda Trgovačkog suda u Zagrebu postala pravomoćna i odnosu na valutu) to proizlazi da je tužba podnesena unutar zastarnog roka od pet godina pa istaknuti prigovor zastare nije osnovan.

89. Nije osnovan prigovor zastare niti u odnosu na povećani zahtjev.

90. U konkretnom slučaju tužitelj je preinačio tužbu povećanjem postojećeg generički određenog tužbenog zahtjeva u okolnostima kada se taj povećani zahtjev temelji na istoj, neizmijenjenoj činjeničnoj osnovi prema prvo postavljenom zahtjevu.

91. Na drugoj sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske (2/24) održanoj 27. svibnja 2024. doneseno je sljedeće pravno shvaćanje: „U slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva.“

92. Nakon toga, Vrhovni sud Republike Hrvatske u presudi broj Rev-1038/2023-2 od 5. lipnja 2024. u odnosu na revizijsko pitanje zauzima stav: " U slučaju zahtjeva za isplatu po osnovi stjecanja bez osnove zbog ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi iz ugovora o kreditu sklopljenog sa CHF valutnom klauzulom kada je tužitelj podnio tužbu prije isteka zastarnog roka, ali je tijekom postupka, nakon provedenog vještačenja preinačio tužbeni zahtjev na način da je isti povišio zbog nalaza vještaka, za preinačeni dio tužbenog zahtjeva nije nastupila zastara, iako je do preinačenja došlo nakon isteka zastarnog roka."

93. Nakon svega, i ovaj sud je pravnog shvaćanja da je i u odnosu na povećani zahtjev došlo do prekida zastare u smislu odredbe članka 241. ZOO već s podnošenjem tužbe.

94. Valjalo je još odlučiti o postavljenom procesnopravnom prigovoru radi prebijanja.

95. Nije osnovan prigovor radi prebijanja, odnosno ne postoji tuženikova tražbina istaknuta radi prebijanja.

96. Obzirom je utvrđena ništetnost dijela odredbi ugovora o valutnoj klauzuli, tuženik ističe prigovor prebijanja s osnova razlike koja je nastala u periodima kada je tečaj CHF bio niži od tečaja po kojem je kredit isplaćen..

97. Radi se o djelomičnoj ništetnosti odredaba ugovora (čl. 324. ZOO), time da u smislu čl. 323. ZOO u slučaju ništetnosti ugovora (ovdje djelomične ništetnosti) svaka ugovora strana je dužna vratiti drugoj ono što je primila na temelju takvog ugovora.

98. U konkretnom slučaju plaćanjem anuiteta kredita u periodu dok je tečaj CHF bio niži od početnog ugovorenog, tužitelj nije ništa primio niti je stekao bez osnove u smislu odredbe iz čl. 1111. st.1. u svezi st. 3. ZOO, jer je uplatu primio tuženik, pa stoga ne postoji ni obveza tužitelja na vraćanje nečeg što nije primio, a time ne postoji niti konkretna tražbina tuženika po osnovi (djelomične) ništetnosti odredbe ugovora.

99. Nadalje ne postoji niti konkretna tražbina tuženika s osnova naknade štete.

100. Naime, čl. 323. st.2. ZOO je propisano da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ugovora odgovoran za štetu suugovaratelju koji trpi zbog ništetnosti ako ovaj nije znao ili morao znati za uzrok ništetnosti.

101. U konkretnoj situaciji tuženik je taj koji je kriv za sklapanje ugovora jer prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti. Krivnja za ništetnost ugovorne odredbe je na strani tuženika, a nije kriv tužitelj pa stoga tužitelj niti ne može biti odgovoran za štetu, te tuženik kao ugovaratelj koji je kriv za štetu, ne može osnovano potraživati štetu, a u smislu citirane odredbe.

102. Slijedom navedenog, valjalo je utvrditi da ne postoji tražbina tuženika istaknuta radi prebijanja prema tužitelju tj. valjalo je presuditi kao u točki III. izreke presude.

103. Tužitelju pripada naknada parničnih troškova prema uspjehu u sporu temeljem odredbe članka 154. stavak 1. ZPP u cijelosti.

104. Troškovi tužitelja sastoje se od troškova zastupanja po punomoćniku-odvjetniku odmjerenog u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj 138/23), i to za sastav tužbe iznos od 200,00 EUR prema Tbr.7.t.1., za zastupanje na raspravi 9.12.2204. iznos od zatraženih 100,00 EUR prema Tbr.8.t.1., za zastupanje na raspravama 22.1.2025. i 13.4.2026.. u iznosu od 200,00 EUR za svaku raspravu prema Tbr.9.t.1., za sastav podnesaka od 26.11.2024. i 19.2.2026. u iznosu od 200,00 EUR prema Tbr.8.t.1. za svaki podnesak, za pristup na ročište za objavu presude iznos od 100,00 EUR prema Tbr.9.t.3., što sve uvećano za trošak financijskog vještačenja u iznosu od 556,88 EUR, iznosi ukupno 1.756,88 EUR, koji iznos je naložen tuženiku isplatiti tužitelju na ime naknade troškova postupka, zajedno sa zatraženom zateznom kamatom od donošenja prvostupanjske odluke.

105. Tužitelju nije priznat trošak sastava ostalih podnesaka, i to temeljem odredbe članka 155. stavak ZPP kojom je propisano da će sud prilikom odlučivanja o troškovima postupka stranci odrediti naknadu samo onih troškova koji su bili potrebni za vođenje parnice. O tome koji su troškovi bili potrebni te o visini troškova odlučuje sud ocjenjujući brižljivo sve okolnosti, osobito vodeći računa o pravilima ovog Zakona koja za pripremanje glavne rasprave određuju upućivanje podnesaka i jedno pripremno ročište te jedno ročište za glavnu raspravu.

106. Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Karlovcu 28. svibnja 2026.

Sudac: Irena Šegavić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove odluke nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dostave prijepisa presude koji se stranci koja je pristupila na ročište za objavu presude uručuje i time se dostava smatra izvršenom (čl. 335. st. 8 ZPP).

Za stranku koja nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onog dana kada je održano ročište za objavu presude (čl. 335 st. 9. ZPP). Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

U slučaju iz čl. 335. st. 9. ZPP sud će istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova gdje presuda mora biti istaknuta 8 dana, računajući od kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP o dostavi pismena te joj rok za izjavljivanje žalbe teče od dostave presude (čl. 335. st. 11. ZPP).

Žalba se podnosi pismeno u tri istovjetna primjerka ovome sudu. O žalbi odlučuje Županijski sud.

Dostavljeno:

1. Dinka Dobrović Legović, odvjetnica u Karlovcu
2. OD Metelko, Knežević & partneri d.o.o. Zagreb

Broj zapisa: **9-30888-b3e65**

Kontrolni broj: **0832f-ea9b8-bd34b**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Karlovcu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.